

IZVJEŠĆE O FINANCIJSKOJ REVIZIJI

HERCEGBOSANSKE ŽUPANIJE

2022.

Broj: 01-02-07-11-2-3006-7/22

Sarajevo, rujan 2023.

SADRŽAJ

I.	IZVJEŠĆE NEZAVISNOG REVIZORA	1
1.	IZVJEŠĆE O REVIZIJI KONSOLIDIRANIH FINACIJSKIH IZVJEŠĆA	1
2.	IZVJEŠĆE O REVIZIJI USKLAĐENOSTI	2
II.	REZIME DANIH PREPORUKA	5
III.	KRITERIJI ZA FINACIJSKU REVIZIJU	7
IV.	IZVJEŠĆE O REVIZIJI	8
1.	UVOD	8
2.	PREDMET, CILJ I OBUJAM REVIZIJE.....	8
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PODUZETIH MJERA.....	9
4.	SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA	10
5.	PLANIRANJE I IZVJEŠĆIVANJE.....	13
5.1	Izrada i donošenje proračuna.....	13
5.2	Izveščivanje	14
6.	KONSOLIDIRANA FINACIJSKA IZVJEŠĆA.....	14
6.1	GODIŠNJE IZVJEŠĆE O IZVRŠENJU PRORAČUNA	14
6.1.1	Prihodi i primici	14
6.1.1.1	Prihodi od poreza	14
6.1.1.2	Neporezni prihodi	15
6.1.1.3	Primljeni transferi i donacije.....	16
6.1.2	Rashodi, izdaci i financiranje.....	16
6.1.2.1	Plaće i naknade troškova zaposlenih	17
6.1.2.2	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge.....	19
6.1.2.3	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	21
6.1.2.4	Kapitalni transferi	24
6.1.2.5	Tekuća proračunska pričuva.....	25
6.1.2.6	Izdaci za nabavu stalnih sredstava	25
6.1.2.7	Izdaci za otplatu dugova	26
6.1.3	Finacijski rezultat.....	26
6.2	BILANCA STANJA	27
6.2.1	Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe.....	27
6.2.1.1	Novčana sredstva	27
6.2.1.2	Kratkoročna potraživanja.....	27
6.2.2	Stalna sredstva	28
6.2.2.1	Stalna sredstva	28
6.2.3	Kratkoročne obveze i razgraničenja.....	29
6.2.4	Dugoročne obveze i razgraničenja.....	29
6.2.5	Popis sredstava i obveza	29
6.3	IZVJEŠĆE O NOVČANIM TIJEKOVIMA	30
7.	IZVANBILANČNA EVIDENCIJA	30
8.	JAVNE NABAVE	31
9.	OSTALI NALAZI	33
9.1	Sudski sporovi	33
10.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠĆA	34
V.	PRIVICI	37
1.	KONSOLIDIRANA GODIŠNJA FINACIJSKA IZVJEŠĆA	37
2.	IZJAVA RUKOVODSTVA	37

I. IZVJEŠĆE NEZAVISNOG REVIZORA

Izvješće nezavisnog revizora daje se na temelju provedene financijske revizije, koja obuhvaća reviziju konsolidiranih financijskih izvješća i reviziju usuglašenosti aktivnosti, financijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. IZVJEŠĆE O REVIZIJI KONSOLIDIRANIH FINANCIJSKIH IZVJEŠĆA

Mišljenje s rezervom

Izvršili smo reviziju konsolidiranih financijskih izvješća **Hercegbosanske županije (u daljnjem tekstu: Županija)**, koja obuhvaćaju: Bilancu stanja na 31. 12. 2022. godine, Račun prihoda i rashoda, Izvješće o novčanim tijekovima, Izvješće o kapitalnim izdacima i financiranju, Posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih, Godišnje izvješće o izvršenju proračuna za godinu koja se završava na taj dan, te Analizu iskaza – tekstualni dio, uključujući i rezime značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, osim za moguće efekte pitanja opisanog u odjeljku *Temelj za mišljenje s rezervom*, konsolidirana financijska izvješća istinito i fer prikazuju, u svim materijalnim aspektima, financijski položaj Županije na 31. 12. 2022. godine, novčane tijekove i izvršenje proračuna za godinu koja se završava na taj dan, sukladno prihvaćenom okviru financijskog izvješćivanja.

Temelj za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvješću:

- 1. Stalna sredstva na datum bilance podcijenjena su za 6.554.081 KM s obzirom na to da nije izvršena revalorizacija, iako je, prema podacima Federalnog zavoda za statistiku, rast cijena proizvođača industrijskih proizvoda u 2022. godini iznosio 17,4%. Navedeno nije sukladno odredbama Uredbe o računovodstvu proračuna u FBiH, Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH i Računovodstvenih politika za proračunske korisnike i Riznicu, kojima je propisano da se revalorizacija vrši ako je inflacija na godišnjoj razini viša od 10% ili 10% i više, kumulativno od posljednje promjene vrijednosti sredstava (točka 6.2.2.1 Izvješća).**

Reviziju konsolidiranih financijskih izvješća obavili smo sukladno Zakonu o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i INTOSAI Okviru profesionalnih objava.¹ Primijenjeni principi i standardi su ISSAI 100 – Temeljni principi revizije javnog sektora, ISSAI 140 – Kontrola kvalitete u vrhovnim revizijskim institucijama, ISSAI 200 – Principi financijske revizije i ISSAI 2000–2899 – standardi financijske revizije. Naše odgovornosti prema INTOSAI Okviru profesionalnih objava detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju financijskih izvješća*.

Nezavisni smo od Županije sukladno ISSAI-ju 130 – Etički kodeks, te sukladno etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti shodno tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju temelj za naše mišljenje s rezervom.

¹ Odluka o usvajanju i objavi INTOSAI Okvira profesionalnih objava („Sl. novine FBiH“, broj 59/22). INTOSAI Okvir profesionalnih objava (engl. IFPP) čini tri razine objava: INTOSAI principi (INTOSAI-P), međunarodni standardi vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i INTOSAI smjernice (GUID).

Odgovornost rukovodstva za konsolidirana financijska izvješća

Rukovodstvo Županije odgovorno je za izradu i fer prezentaciju konsolidiranih financijskih izvješća, sukladno prihvaćenom okviru financijskog izvješćivanja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje unutarnjih kontrola, relevantnih za pripremu i prezentaciju konsolidiranih financijskih izvješća koja ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uslijed prevare ili pogreške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz konsolidirana financijska izvješća, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su razumne u danim okolnostima.

Odgovornost revizora za reviziju konsolidiranih financijskih izvješća

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li konsolidirana financijska izvješća kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili pogreške, kao i izdati izvješće nezavisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena sukladno INTOSAI Okviru profesionalnih objava, uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prevare ili pogreške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utječu na ekonomske odluke korisnika donesene na temelju tih konsolidiranih financijskih izvješća.

Kao dio revizije, shodno INTOSAI Okviru profesionalnih objava, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja konsolidiranih financijskih izvješća, zbog prevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju temelj za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja, nastalog uslijed prevare, veći je od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje unutarnjih kontrola;
- stječemo razumijevanje unutarnjih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i u svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti unutarnjih kontrola Županije;
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena, kao i povezanih objava rukovodstva;
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj konsolidiranih financijskih izvješća, uključujući i objave, kao i odražavaju li konsolidirana financijska izvješća transakcije i događaje na kojima su zasnovana na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s rukovodstvom, između ostalih pitanja, i u vezi s planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u unutarnjim kontrolama, koji su otkriveni tijekom revizije.

2. IZVJEŠĆE O REVIZIJI USKLAĐENOSTI

Mišljenje s rezervom

Uz reviziju konsolidiranih financijskih izvješća **Hercegbosanske županije za 2022. godinu** izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, financijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, osim za navedeno u odjeljku *Temelj za mišljenje s rezervom*, aktivnosti, financijske transakcije i informacije Županije za 2022. godinu sukladne su, u svim materijalnim aspektima, zakonima i drugim propisima koji su definirani kao kriteriji za danu reviziju.

Temelj za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvješću:

1. Nije uspostavljena jedinica za unutarnju reviziju, što je obveza sukladno Zakonu o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru u FBiH i Pravilniku o kriterijima za uspostavu jedinice za unutarnju reviziju u javnom sektoru u FBiH (točka 4. Izvješća);
2. Uredbom o radnom vremenu definirano je puno radno vrijeme u trajanju od 40 sati tjedno, dok je raspored radnog vremena utvrđen na način da se pauza računa u puno radno vrijeme. Ovo ima za posljedicu da radno vrijeme bez pauze traje 37,5 sati, što nije sukladno odredbama Zakona o radu (točka 6.1.2.1 Izvješća);
3. Nije proveden cjelovit popis imovine i obveza, te samim tim nije izvršeno usklađivanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom, kako je to predviđeno Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbom o računovodstvu proračuna u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu proračuna u FBiH (točka 6.2.5 Izvješća);
4. Nabava goriva, lož-ulja, uredskog materijala, tonera i punjenja za printere, faks aparate i aparate za kopiranje, te tiskanice, obrasce, djelovodnike, zapisnike i ostali tiskani materijal izvršeni su u značajnom iznosu bez provedene procedure javnih nabava i važećih ugovora, što nije sukladno Zakonu o javnim nabavama i članku 23. Zakona o izvršavanju proračuna za 2022. godinu (točka 8. Izvješća);
5. Uprava za ceste u postupku odabira najpovoljnijeg ponuđača za izvanredno održavanje cesta u iznosu od 1.503.450 KM nije utvrdila procijenjenu vrijednost na propisani način, nije sačinila tendersku dokumentaciju na način da osigura aktivnu i pravičnu konkurenciju, te je prihvatila ponudu koja je veća od osiguranih sredstava za ovu nabavu. Uprava za inspekcijske poslove za nabavu informatičke opreme u vrijednosti od 24.796 KM nije odabrala odgovarajuću vrstu postupka i nabavu je izvršila na temelju zaključenih izravnih sporazuma. Navedeno nije sukladno odredbama Zakona o javnim nabavama (točka 8. Izvješća).

Reviziju usklađenosti izvršili smo sukladno Zakonu o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i INTOSAI Okviru profesionalnih objava. Primijenjeni principi i standardi su ISSAI 100 – Temeljni principi revizije javnog sektora, ISSAI 140 – Kontrola kvalitete u vrhovnim revizijskim institucijama, ISSAI 400 – Principi revizije usklađenosti i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema INTOSAI Okviru profesionalnih objava detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od Županije sukladno ISSAI-ju 130 – Etički kodeks, te etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti shodno tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju temelj za naše mišljenje s rezervom.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju konsolidiranih financijskih izvješća, rukovodstvo Županije odgovorno je osigurati da aktivnosti, financijske transakcije i informacije budu sukladne propisima kojima su regulirane i potvrditi da je tijekom fiskalne godine osigurao namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcioniranje sustava financijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o konsolidiranim finansijskim izvješćima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome jesu li aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim materijalnim aspektima, sukladne zakonima i drugim propisima kojima su regulirane. **Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena prema INTOSAI Okviru profesionalnih objava, uvijek otkriti značajnu neusklađenost kada ona postoji.** Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome koriste li se sredstva za odgovarajuće namjene i je li poslovanje Županije, prema definiranim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji reguliraju poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije unutarnje revizije i sustava unutarnjih kontrola.

Sarajevo, 27. 9. 2023. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Dragan Kolobarić, s. r.

GENERALNI REVIZOR

Dževad Nekić, s. r.

II. REZIME DANIH PREPORUKA

REDNI BROJ	PREPORUKA	POGLAVLJE/ TOČKA
1.*	Potrebno je da Vlada i Ministarstvo financija poduzmu aktivnosti na razini Županije u cilju uspostave i implementacije sustava unutarnjih kontrola zasnovanog na COSO modelu, u dijelu koji se odnosi na upravljanje rizicima i kontrolne aktivnosti, sukladno Zakonu o financijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH.	4.
2.*	Rukovoditelji svih proračunskih korisnika trebaju sačinjavati izjave o fiskalnoj odgovornosti i dostavljati ih Ministarstvu financija, koje treba vršiti provjeru njihove ispravnosti sukladno Zakonu o proračunima u FBiH i Pravilniku o obliku, sadržaju, načinu popunjavanja i predaje izjave o fiskalnoj odgovornosti.	4.
3.*	Osigurati mišljenje Centralne harmonizacijske jedinice na dio Pravilnika o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta Ministarstva financija, te uspostaviti Jedinicu za unutarnju reviziju sukladno Zakonu o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru u FBiH.	4.
4.*	Dosljedno se pridržavati odredbi Zakona o proračunima u FBiH u dijelu poštivanja utvrđenih rokova za izradu proračuna.	5.1
5.	Tekuće transfere planirati i iskazivati sukladno kontnom okviru za proračunske korisnike, kao dijelu Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH.	5.1
6.*	Ispostavljati fakture koncesionarima i korisnicima stanova danih u zakup, u rokovima definiranim ugovorima.	6.1.1.2
7.*	Uredbu o radnom vremenu u tijelima uprave, službama za upravu i upravnim ustanovama usuglasiti s odredbama Zakona o radu, a evidencije prisustva na poslu sačinjavati sukladno Pravilniku o sadržaju i načinu vođenja evidencija o radnicima i drugim osobama angažiranim na radu.	6.1.2.1
8.*	Na razliku isplaćene naknade za odvojeni život iznad neoporezivog iznosa obračunati poreze i doprinose, sukladno Zakonu o porezu na dohodak i Zakonu o doprinosima.	6.1.2.1
9.*	Obračun poreza i doprinosa na naknade za rad zaposlenika u povjerenstvima vršiti sukladno Zakonu o porezu na dohodak i Zakonu o doprinosima.	6.1.2.2
10.*	Nastavno osoblje za izvođenje redovne nastave u srednjim školama angažirati sukladno odredbama Zakona srednjem školstvu i Zakona o radu.	6.1.2.2.
11.	Provoditi kontrolu ispostavljenih faktura za gorivo u dijelu obračuna ugovorima definiranog popusta i osigurati realizaciju zaključenih ugovora u dijelu koji se odnosi na obračun definiranog popusta.	6.1.2.2

12.	Zdravstvenim ustanovama koje su bile u obvezi, a nisu dostavile izvješća o namjenskom utrošku sredstava obustaviti odobravanje sredstava, sukladno članku 57. Zakona o proračunima u FBiH.	6.1.2.3
13.*	Kapitalne transfere za stambeno zbrinjavanje ratnih stradalnika realizirati na način kako je to predviđeno Pravilnikom o stambenom zbrinjavanju branitelja i stradalnika Domovinskog rata i članova njihovih obitelji.	6.1.2.4
14.	Sredstva tekuće pričuve odobravati za pokriće hitnih i nepredviđenih izdataka, kako je to i predviđeno Zakonom o izvršavanju proračuna.	6.1.2.5
15.	Potraživanja za stanove i zemljište dano u zakup iskazivati u knjigovodstvenim evidencijama, provoditi usuglašavanje potraživanja slanjem izvoda otvorenih stavki na ovjeru, sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH, te poduzeti zakonom predviđene mjere u cilju njihove naplate, kako je to propisano Zakonom o proračunima u FBiH.	6.2.1.2
16.	Izvršiti revalorizaciju stalnih sredstava za 2022. godinu sukladno članku 18. Uredbe o računovodstvu proračuna u FBiH, članku 66. Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH i točkom 23. Računovodstvenih politika za proračunske korisnike i Riznicu.	6.2.2.1
17.	Dostavljati izvješće Federalnom ministarstvu financija o stanju unutarnjeg duga i izdanim jamstvima, kako je to predviđeno Zakonom o dugu, zaduženju i jamstvima FBiH.	6.2.4
18.*	Izvršiti cjelovit popis, te donijeti potrebne odluke u cilju usklađivanja knjigovodstvenog sa stanjem utvrđenim popisom, kako je to predviđeno Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbom o računovodstvu proračuna u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu proračuna u FBiH.	6.2.5
19.*	Nabave roba, usluga i radova vršiti od dobavljača izabranih po proceduri propisanoj Zakonom o javnim nabavama, te primjenjivati propisani postupak nabave.	8.
20.	Uprava za ceste treba se pridržavati odredbi Zakona o javnim nabavama u dijelu koji se odnosi na način utvrđivanja procijenjene vrijednosti javne nabave, sačinjavanje tenderske dokumentacije na način da osigura aktivnu i pravičnu konkurenciju i postupanja u slučaju kad su cijene prihvatljivih ponuda znatno više od osiguranih sredstava.	8.
21.	Potencijalna potraživanja i obveze temeljem sudskih sporova evidentirati u izvanbilančnoj evidenciji sukladno odredbama Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH i Računovodstvenim politikama za proračunske korisnike i Riznicu.	9.1.

* nerealizirane preporuke iz prethodnog razdoblja (12)

III. KRITERIJI ZA FINACIJSKU REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine u okviru financijske revizije provodi reviziju financijskih izvješća i reviziju usklađenosti. Revizija financijskih izvješća i reviziju usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza kako bi se utvrdilo jesu li predmeti revizije, tj. financijska izvješća, kao i aktivnosti, financijske transakcije i informacije, usklađeni s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje financijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o proračunima u FBiH;
 - Uredba o računovodstvu proračuna u FBiH;
 - Pravilnik o knjigovodstvu proračuna u FBiH;
 - Pravilnik o financijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH;
- Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH
- Zakon o izvršavanju Proračuna Hercegbosanske županije za 2022. godinu;
- Proračun Hercegbosanske županije za 2022. godinu;
- Zakon o riznici u FBiH;
- Zakon o financijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;
- Zakon o unutarnoj reviziji u javnom sektoru u FBiH;
- Zakon o županijskim ministarstvima i drugim tijelima županijske uprave;
- Zakon o radu;
- Zakon o državnim službenicima i namještenicima u tijelima državne službe u Hercegbosanskoj županiji;
- Zakon o plaćama i naknadama korisnika Proračuna Hercegbosanske županije;
- Uredba o naknadama i drugim materijalnim pravima iz radnog odnosa uposlenih u Hercegbosanskoj županiji;
- Odluka o utvrđivanju platnih razreda i koeficijenata korisnika proračuna Hercegbosanske županije;
- Zakon o plaćama i naknadama policijskih službenika Hercegbosanske županije;
- Zakon o porezu na dohodak;
- Zakon o doprinosima;
- Zakon o dugu, zaduživanju i garancijama FBiH;
- Zakon o koncesijama;
- Zakon o javnim nabavama;

kao i drugi podzakonski akti navedenih zakona.

IV. IZVJEŠĆE O REVIZIJI

1. UVOD

Hercegbosanska županija je kao federalna jedinica uspostavljena Ustavom FBiH,² Zakonom o federalnim jedinicama³ i Ustavom Hercegbosanske županije.⁴ Ustavom Županije uređeni su organizacija i status Županije, njene nadležnosti i struktura vlasti. Županija ima sve nadležnosti koje nisu Ustavom FBiH izričito povjerene federalnoj vlasti ili koje nisu utvrđene kao zajedničke. Administrativno, Županiju čine Grad Livno, općine Bosansko Grahovo, Drvar, Glamoč, Kupres i Tomislavgrad.

Zakonodavnu vlast u Županiji vrši Skupština Hercegbosanske Županije (u daljem tekstu: Skupština), a izvršnu vlast Vlada Županije (u daljnjem tekstu: Vlada), koju čine predsjednik i osam ministara. Način rada Skupštine bliže je uređen Poslovníkom Skupštine, a Zakonom o Vladi uređeni su njen sastav i organizacija, kao i druga pitanja od značaja za njen rad.

Zakonom o ustrojstvu i djelokrugu županijske uprave Hercegbosanske županije⁵ utvrđen je njen djelokrug i uređena su druga pitanja od značaja za organiziranje i funkcioniranje. Ovim Zakonom uspostavljeno je osam ministarstava i deset županijskih uprava i upravnih organizacija. Unutarnja organizacija županijskih ministarstava i županijskih uprava i upravnih organizacija uređuje se pravilnicima o unutarnjem ustrojstvu. Ministarstvima rukovode ministri, a radom županijskih uprava i upravnih organizacija ravnatelji.

Sredstva za rad županijskih organa uprave i ustanova kojima je povjereno provođenje županijske politike i propisa osiguravaju se proračunom Županije, koji na prijedlog Vlade donosi Skupština. Prema podacima iz Registra proračunskih korisnika, iz proračuna Županije financira se 46 proračunskih korisnika: Skupština, Vlada, osam ministarstava, tri pravosudne institucije, 11 osnovnih i osam srednjih škola, te 14 ostalih proračunskih korisnika (službe, uprave, uredi).

Proračunom Županije za 2022. godinu planirano je 2.168 zaposlenih. Na 31. 12. 2022. godine u Županiji je bilo 2.150 zaposlenih. Struktura zaposlenih je sljedeća: ustanove osnovnog i srednjeg obrazovanja 1.055, Ministarstvo unutarnjih poslova 522, ostala ministarstva i uprave 573.

Vlada Županije imenovana je 21. 12. 2020. godine, a za predsjednika Vlade imenovan je Ivan Vukadin.

Sjedište Vlade Županije je u Livnu, u Ulici Stjepana II Kotromanića b.b.

2. PREDMET, CILJ I OBUJAM REVIZIJE

Predmet revizije su konsolidirana financijska izvješća Hercegbosanske županije za 2022. godinu i usklađenost aktivnosti, financijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj je izraziti mišljenje o tome jesu li konsolidirana financijska izvješća pouzdana i odražavaju li bilance u potpunosti rezultate izvršenja proračuna. Revizijom će se procijeniti primjenjuje li rukovodstvo institucije zakone i propise i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti financijsko upravljanje, sustav unutarnjih kontrola i funkcija unutarnje revizije.

Revizija je obavljena sukladno unutarnjim planskim dokumentima, s prekidima u razdoblju od studenog 2022. do rujna 2023. godine.

² „Sl. novine FBiH“, br. 1/94

³ „Sl. novine FBiH“, br. 9/96

⁴ „Narodne novine HBŽ“, br. 1/96

⁵ „Narodne novine HBŽ“, br. 2/96, 4/99, 8/3 i 11/07, 7/09

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sustavu i sustavu unutarnjih kontrola, pojedine materijalno značajne pogreške mogu ostati neotkrivene.

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PODUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH (u daljnjem tekstu: Ured) izvršio je financijsku reviziju Županije za 2020. godinu, sačinio Izvješće o izvršenoj reviziji i dao mišljenje s rezervom o konsolidiranim financijskim izvješćima i mišljenje s rezervom o usklađenosti poslovanja sa zakonskim i ostalim propisima. U Izvješću su dane preporuke s ciljem otklanjanja uočenih propusta i nedostataka.

Županija je postupila sukladno članku 16. točka 3. Zakona o reviziji institucija u FBiH i obavijestila o poduzetim radnjama radi prevladavanja nepravilnosti identificiranih u revizijskom izvješću za 2020. godinu. Revizijom je konstatirano da su poduzete odgovarajuće mjere, shodno planiranim aktivnostima.

Uvidom u poduzete aktivnosti i analizom realizacije danih preporuka utvrdili smo sljedeće:

Realizirane preporuke	
1.	Uspostavljena je funkciju proračunskog nadzora, sukladno Zakonu o proračunima u FBiH i Uredbi o proračunskom nadzoru u FBiH.
2.	Donijeta je Strategija za borbu protiv korupcije 2022.-2024. godine i Akcijski plan za borbu protiv korupcije 2022.-2024. godine.
3.	Donesen je Zakon o plaćama i naknadama korisnika proračuna Županije i Zakon o plaćama i naknadama policijskih službenika.
4.	Poduzimaju se aktivnosti na naplati zakupa poljoprivrednog zemljišta.
5.	Obveze po sudskim rješenjima o izvršenju knjigovodstveno su evidentirane, sukladno Zakonu o proračunima u FBiH, Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH, Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH i Računovodstvenim politikama za proračunske korisnike i Riznicu.
Djelomično realizirane preporuke	
1.	Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu Ministarstvo financija sistematizirana je Jedinicu unutarnje revizije, ali ona nije popunjena.
2.	Sačinjavaju se i odobravaju mjesečni i tromjesečni operativni planovi, ali se nije pridržavalo Zakona o proračunima u FBiH utvrđenih rokova prilikom pripreme i izrade proračuna.
3.	Popis je proveden pravovremeno, ali nije izvršeno usuglašavanje knjigovodstvenog stanja sa stanjem utvrđenim popisom, kako je to predviđeno Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbom o računovodstvu proračuna u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu proračuna u FBiH.
Nerealizirane preporuke	
1.	Potrebno je da Vlada i Ministarstvo financija poduzmu aktivnosti na razini Županije u cilju uspostave i implementacije sustava unutarnjih kontrola zasnovanog na COSO modelu, u dijelu koji se odnosi na upravljanje rizicima i kontrolne aktivnosti, sukladno Zakonu o financijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH.

2.	Rukovoditelji svih proračunskih korisnika trebaju sačinjavati izjave o fiskalnoj odgovornosti i dostavljati ih Ministarstvu financija, koje treba vršiti provjeru njihove ispravnosti sukladno Zakonu o proračunima u FBiH i Pravilniku o obliku, sadržaju, načinu popunjavanja i predaje izjave o fiskalnoj odgovornosti.
3.	Ispostavljati fakture koncesionarima i korisnicima stanova danih u zakup, u rokovima definiranim ugovorima.
4.	Evidencije radnog vremena uskladiti sa Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencija o radnicima i drugim osobama angažiranim na radu.
5.	Na razliku isplaćene naknade za odvojeni život od obitelji i naknade troškova smještaja u mjestu rada iznad neoporezivog iznosa obračunati poreze i doprinose, sukladno Zakonu o porezu na dohodak i Zakonu o doprinosima.
6.	Obračun poreza i doprinosa na naknade za rad zaposlenika u povjerenstvima vršiti sukladno Zakonu o porezu na dohodak i Zakonu o doprinosima.
7.	Nastavno osoblje za izvođenje redovne nastave u osnovnim i srednjim školama angažirati sukladno odredbama Zakona o radu.
8.	Kapitalne transfere za stambeno zbrinjavanje ratnih stradalnika realizirati na način kako je to predviđeno Pravilnikom o stambenom zbrinjavanju branitelja i stradalnika Domovinskog rata i članova njihovih obitelji.
9.	Nabave roba, usluga i radova vršiti sukladno Zakonu o javnim nabavama.

Nakon izvršene revizije za 2022. godinu dana je ukupno 21 preporuka, od čega je devet novih i 12 preporuka koje su već dane u Izvješću o financijskoj reviziji za 2020. godinu (devet nerealiziranih i tri djelomično realizirane).

Postupanje po Pismu menadžmentu

U tijeku obavljene prethodne revizije konstatirali smo postojanje određenih slabosti sustava unutarnjih kontrola, koje mogu utjecati na financijska izvješća i pravilnost poslovanja. Putem pisma menadžmentu koje je dostavljeno nakon obavljene prethodne revizije obavijestili smo o slabostima i dali odgovarajuće preporuke, kako bi se poduzele aktivnosti s ciljem njihovog otklanjanja prije sačinjavanja godišnjih financijskih izvješća za 2022. godinu, i kako se one ne bi ponovile u izvješću o financijskoj reviziji za 2022. godinu.

U pismu menadžmentu dane su tri preporuke, od kojih su dvije implementirane do dana sačinjavanja Izvješća o financijskoj reviziji, a za jednu preporuku nisu poduzete aktivnosti te će se ona ponoviti u okviru Izvješća.

4. SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA

Cilj sustava unutarnjih kontrola je osigurati razumno uvjerenje da Županija u poslovanju upravlja javnim sredstvima zakonito, transparentno, ekonomično, efikasno i efektivno, odnosno da unutarnje kontrole funkcioniraju sukladno važećoj regulativi.

Financijsko upravljanje i kontrola

Financijsko upravljanje i kontrola je sveobuhvatan sustav unutarnjih kontrola koji uspostavljaju i za koji su odgovorni rukovoditelji korisnika javnih sredstava, a kojim se upravljajući rizicima osigurava razumno uvjerenje da će se u ostvarivanju ciljeva proračunska i druga sredstva koristiti pravilno, ekonomično, efikasno i efektivno. Sustav unutarnjih kontrola uspostavlja se donošenjem unutarnjih propisa i akata, prema važećoj regulativi.

Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH⁶ i Pravilnik o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH⁷ nalažu uspostavljanje, vođenje i procjenu sustava unutarnjih kontrola na osnovu COSO modela.⁸

Rukovoditelji proračunskih korisnika odgovorni su za uspostavljanje funkcionalnog sustava unutarnje kontrole, sukladno propisima koji to reguliraju, kao i za uspostavljanje, razvoj i implementaciju odgovarajućeg, efikasnog, efektivnog i ekonomičnog finansijskog upravljanja i kontrola u instituciji. Odgovorni su da ciljeve korisnika javnih sredstava ostvaruju upravljanjem tim sredstvima na zakonit, ekonomičan, efikasan i efektivan način. Također, odgovorni su i za izradu internih akata (koji se zasnivaju na svih pet komponenti sustava unutarnjih kontrola, podzakonskim aktima, i dobrim praksama unutarnje kontrole) i za implementaciju sustava finansijskog upravljanja i kontrole u svim organizacionim jedinicama institucije, poštujući principe zakonitosti, finansijskog upravljanja i transparentnosti, sukladno standardima unutarnje kontrole.

Županija primjenjuje Računovodstvene politike za proračunske korisnike i Riznicu, koje je donio ministar Ministarstva financija, a koje su usuglašene sa Računovodstvenim politikama za federalne proračunske korisnike i Riznicu.

Koordinator za finansijsko upravljanje i kontrolu Ministarstva financija sačinio je Konsolidirano izvješće o funkcioniranju sustava finansijskog upravljanja i kontrole za 2022. godinu i dostavio ga Centralnoj harmonizacijskoj jedinici Federalnog ministarstva financija 30. 3. 2023. godine. Spomenuto izvješće je sačinjeno temeljem dostavljena 43 godišnje izvješća o funkcioniranju sustava finansijskog upravljanja i kontrole, dok šest obveznika nije dostavilo svoje izvješće.

U cilju uspostave funkcionalnog sustava unutarnjih kontrola rukovoditelji proračunskih korisnika usvojili su značajan broj internih akata i procedura. Donijet je i novi Zakon o plaćama i naknadama korisnika proračuna. Pravilnicima o unutarnjem ustrojstvu definiran je način rada i rukovođenja, kao i opis radnih mjesta i izvršitelja za obavljanje poslova i zadataka. Djelatnici su upoznati sa Etičkim kodeksom za državne službenike. S izuzetkom dva obveznika, imenovani su koordinatori za finansijsko upravljanje i kontrolu.

Utvdili smo da većina proračunskih korisnika nije utvrdila rizike koji mogu uticati na realizaciju postavljenih ciljeva, niti su uspostavili registre rizika, niti postoji sustav izvješćivanja o najznačajnijim rizicima. Također, kod većine obveznika nisu imenovane organizacijske jedinice ili osobe kojima se mogu prijaviti sumnje na nepravilnosti ili prevare. Zbog navedenog konstatiramo da nije uspostavljeno upravljanje rizicima, niti njihovo praćenje kao ni procjena.

Znatan broj obveznika nije definirao mapu poslovnih procesa, nije donio pisane procedure za izradu i realizaciju strateških planova, evidentiranje poslovnih događaja i transakcija, upravljanje imovinom, naplatu vlastitih prihoda kao i upute o načinu suradnje i aktivnostima koje se očekuju od korisnika drugih razina.

Prati se realizacija danih preporuka iz Izvješća vanjske revizije, ali nije osigurano provođenje unutarnje revizije kao neovisne, objektivne, savjetodavne aktivnosti, s ciljem da se unaprijedi poslovanje.

Godišnje konsolidirano izvješće ne sadrži podatke iz godišnjih izvješća svih korisnika javnih sredstava. Utvdili smo da većina proračunskih korisnika nije dizajnirala finansijsko upravljanje i kontrolu u dijelu koji se odnosi na upravljanje rizicima i kontrolne aktivnosti na način predviđen Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH.

U konsolidiranom izvješću navedene su mjere koje se planiraju poduzeti u cilju daljnjeg razvoja i unapređenja sustava finansijskog upravljanja i kontrole na razini Županije.

⁶ „Sl. novine FBiH“, br. 38/16

⁷ „Sl. novine FBiH“, br. 6/17 i 3/19

Preporuka:

- **potrebno je da Vlada i Ministarstvo financija poduzmu aktivnosti na razini Županije u cilju uspostave i implementacije sustava unutarnjih kontrola zasnovanog na COSO modelu, u dijelu koji se odnosi na upravljanje rizicima i kontrolne aktivnosti, sukladno Zakonu o financijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH.**

Fiskalna odgovornost

Izjave o fiskalnoj odgovornosti sačinilo je i dostavilo sukladno članku 2. i 6. Pravilnika o obliku i sadržaju, načinu popunjavanja i predaje izjave o fiskalnoj odgovornosti 36 obveznika, dok 16 korisnika to nije učinilo. Prilikom prijema izjava o fiskalnoj odgovornosti, Ministarstvo financija je vršilo samo formalnu provjeru, ali nije provodilo suštinsku kontrolu, odnosno kontrolu vjerodostojnosti odgovora danih u obrascima, dostavljenih izvještaja o otklonjenim slabostima i nepravilnostima iz ranijeg razdoblja i provedbu aktivnosti iz izvještaja o otklonjenim nepravilnostima, sukladno članku 44. Zakona o proračunima u FBiH i na način kako je to propisano člankom 13. Pravilnika o obliku, sadržaju, načinu popunjavanja i predaji izjave o fiskalnoj odgovornosti.

Preporuka:

- **rukovoditelji svih proračunskih korisnika trebaju sačinjavati izjave o fiskalnoj odgovornosti i dostavljati ih Ministarstvu financija, koje treba vršiti provjeru njihove ispravnosti sukladno Zakonu o proračunima u FBiH i Pravilniku o obliku, sadržaju, načinu popunjavanja i predaje izjave o fiskalnoj odgovornosti.**

Unutarnja revizija

Zakonom o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o kriterijima za uspostavljanje jedinica za unutarnju reviziju u FBiH propisana je obveza Županije da uspostave zajedničke jedinice unutarnje revizije unutar Ministarstva financija. Sukladno navedenim propisima, zajednička jedinica za unutarnju reviziju treba pokrivati sve proračunske organizacije prvog i drugog reda u sastavu županije, gradove i općine, izvanproračunske fondove s područja Županije, kao i pravna lica u kojima većinski udjel ima Županija, a koja ne ispunjavaju kriterije za uspostavljanje jedinice za unutarnju reviziju.

Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta Ministarstva financija, na koji je Vlada 29. 3. 2023. godine dala suglasnost, predviđena je Jedinica za unutarnju reviziju u kojoj su sistematizirana četiri radna mjesta i to pomoćnik ministra – rukovoditelj Jedinice, dva unutarnja revizora i jedan stručni suradnik za pravne poslove. Na Pravilnik o unutarnjem ustrojstvu, u dijelu koji se odnosi na unutarnju reviziju, nije osigurano mišljenje Centralne harmonizacijske jedinice Federalnog ministarstva financija. Do okončanja revizije nije pokrenuta procedura popune Jedinice za unutarnju reviziju.

Konstatiramo da u Županiji nije uspostavljena funkcija unutarnje revizije sukladno Zakonu o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru u FBiH i provedbenim aktima. Navedeno ima veći značaj uvažavajući odredbe Pravilnika o kriterijima za uspostavljanje jedinica za unutarnju reviziju u javnom sektoru u FBiH kojim je utvrđeno da je jedinica za unutarnju reviziju županija nadležna za općine, kao i za druge pravne osobe u kojima većinski udjel ima županija, a koje ne ispunjavaju kriterije za uspostavljanje jedinice za unutarnju reviziju iz ovog Pravilnika.

Preporuka:

- **osigurati mišljenje Centralne harmonizacijske jedinice na dio Pravilnika o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta Ministarstva financija, te uspostaviti Jedinicu za unutarnju reviziju sukladno Zakonu o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru u FBiH.**

Proračunski nadzor

U sektoru za proračun sistematizirano je jedno mjesto proračunskog inspektora, koje je i popunjeno. Prema prezentiranim podacima proračunski inspektor je tijekom 2022. godine proveo 11 proračunskih nadzora, od kojih su u šest slučajeva predmetom nadzora bili proračunski korisnici, a u četiri nadzora jedinice lokalne samouprave i jedna agencija kojoj je Županija osnivač. Nakon provedenih proračunskih nadzora izdanim zapisnicima naloženo je provođenje 61 mjere s ciljem otklanjanja konstatiranih nepravilnosti.

Uvidom u zapisnike i izdana rješenja proračunskog inspektora, a koja se odnose na provedene nadzore kod proračunskih korisnika, utvrdili smo da su nadzori provedeni zbog provjere utemeljenosti ispostavljenih rješenja o povećanju plaća djelatnika uslijed povećanog obima poslova.

Prevenција korupcije

U veljači 2020. godine Vlada je donijela Rješenje kojim je imenovala Tim za sprečavanje korupcije u Županiji, a zadaća Tima je realizacija i provođenje Akcijskog plana (iako se Akcijski plan za provedbu Strategije za borbu protiv korupcije odnosio na razdoblje 2016. – 2019. godine) kao i koordinacija aktivnosti svih institucija i javnih službi Županije u sprečavanju korupcije. Prema prezentiranim informacijama Tim za sprječavanje korupcije je od rujna 2022. godine radio na izradi Strategije za borbu protiv korupcije 2022. – 2024. godine i Akcijskog plana za borbu protiv korupcije 2022. – 2024. godine, koje je Vlada usvojila 26. 4. 2023. godine.

Vlada je 27. 10. 2022. godine donijela Uredbu o Uredu za borbu protiv korupcije, kojom je predviđena uspostava Ureda kao samostalne upravne organizacije za obavljanje aktivnosti na prevenciji korupcije, prikupljanje podataka i prijavljivanje nadležnim uočenih koruptivnih aktivnosti, kontrolu javnih nabava, nadzor nad postupcima prijema državnih službenika i namještenika, kao i zaposlenika u javni sektor, uspostavljanje, provođenje i kontrola sustava upravljanja kvalitetom u organima uprave. Vlada je u obvezi pokrenuti proceduru javnog natječaja za imenovanje šefa Ureda u roku od 30 dana od dana objavljivanja Uredbe, a koja je objavljena 19. 1. 2023. godine.

5. PLANIRANJE I IZVJEŠĆIVANJE

5.1 Izrada i donošenje proračuna

Proračun Županije za 2022. godinu Skupština je usvojila 22. 12. 2021. godine u iznosu od 89.723.529 KM. Izmjenama i dopunama od 28. 9. 2022. godine usvojen je Proračun u iznosu 99.683.781 KM. Izmjenama i dopunama Proračuna planirani su izdaci za bruto plaće i naknade (59.528.387 KM), doprinosi poslodavca (5.966.329 KM), izdaci za materijal i usluge (8.123.492 KM), tekući transferi (18.128.680 KM), kapitalni transferi (1.009.446 KM), izdaci za kamate (62.000 KM), izdaci za nabavu stalnih sredstava (5.795.447 KM), izdaci za otplatu dugova (470.000 KM) i tekuća pričuva (600.000 KM).

Revizijom izrade i donošenja Proračuna za 2022. godinu utvrdili smo:

- Nisu poštivani propisani rokovi za izradu Smjernica ekonomske i fiskalne politike (donijete 17. 6. 2021. godine a rok bio do 31. 5. 2021. godine), dostavljanje Nacrta (dostavljen 19. 10. 2021. godine a rok bio do 15. 10. 2021. godine) i Prijedloga Proračuna za 2022. godinu (dostavljen 14. 12. 2021. godine a rok bio do 5. 11. 2021. godine);
- Ministarstvo financija nije dostavilo Federalnom ministarstvu financija informaciju o stanju unutarnjeg duga i izdanim jamstvima.

Ministarstvo financija dalo je obrazloženje da su Smjernice ekonomske i fiskalne politike donesene 17. 6. 2021. godine, s obzirom na to da je revidirane projekcije javnih prihoda za 2021. godinu i projekcije za razdoblje 2022. – 2024., koje predstavljaju temelj za izradu spomenutih Smjernica, Federalno ministarstvo financija dostavilo tek 24. 5. 2021. godine.

Provedenom revizijom utvrdili smo da kod izrade i donošenja Proračuna za 2022. godinu nisu poštovani Zakonom o proračunima u FBiH propisani rokovi za dostavljanje Nacrta i Prijedloga Proračuna za 2022. godinu. Također, pojedini transferi nisu planirani i iskazani sukladno kontnom okviru za proračunske korisnike i ne daje točne informacije o realiziranim transferima po vrstama.

Tijekom godine provedene su preraspodjele sredstava unutar i između proračunskih korisnika u iznosu 3.267.538 KM, što je dovelo do toga da su na određenim pozicijama iskazana izvršenja rashoda i izdataka u većem iznosu od Proračunom za 2022. godinu planiranim za te namjene.

Preporuke:

- ***dosljedno se pridržavati odredbi Zakona o proračunima u FBiH u dijelu poštovanja utvrđenih rokova za izradu proračuna;***
- ***tekuće transfere planirati i iskazivati sukladno kontnom okviru za proračunske korisnike, kao dijelu Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH.***

5.2 Izvješćivanje

Izvješće o izvršenju Proračuna Hercegbosanske županije za 2022. godinu sačinjeno je i dostavljeno Skupštini Županije u utvrđenom roku, koje do okončanja revizije nije usvojeno.

6. KONSOLIDIRANA FINACIJSKA IZVJEŠĆA

Ministarstvo financija je sačinilo Konsolidirano godišnje financijsko izvješće za 2022. godinu 27. 2. 2023. godine i dostavilo ga nadležnim organima i institucijama, sukladno važećim propisima. U Analizi iskaza, sačinjenoj uz financijska izvješća, obrazloženo je izvršenje proračuna, sukladno Pravilniku o financijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH.

6.1 GODIŠNJE IZVJEŠĆE O IZVRŠENJU PRORAČUNA

U konsolidiranom Godišnjem izvješću o izvršenju Proračuna iskazani su prihodi u iznosu od 96.212.221 KM, što je u odnosu na planirani iznos od 96.195.114 KM više za 17.077 KM, a u odnosu na prethodnu godinu više za 11.972.718 KM. Rashodi i izdaci iskazani su u iznosu od 91.601.067 KM, što u odnosu na planirani iznos od 99.683.781 KM predstavlja ostvarenje od 91,89 %. Rashodi su iskazani u iznosu od 87.963.144 KM, izdaci za nabavu stalnih sredstava u iznosu od 3.271.419 KM, dok su izdaci za otplatu dugova iskazani u iznosu od 366.504 KM.

Na određenim pozicijama iskazano je izvršenje rashoda i izdataka u iznosu većem od proračunom planiranog, a što je posljedica provedenim preraspodjela sredstava, kao i realizacije sredstava tekuće pričuve.

6.1.1 Prihodi i primici

Ostvareni prihodi odnose se na prihode od poreza u iznosu od 85.261.180 KM, neporezne prihode u iznosu od 5.978.803 KM i primljene transfere i donacije u iznosu od 4.972.238 KM.

6.1.1.1 Prihodi od poreza

Prihodi od poreza najvećim dijelom odnose se na prihode od neizravnih poreza u iznosu od 71.921.925 KM, porez na dohodak u iznosu od 7.378.984 KM, porez na dobit pojedinaca i poduzeća u iznosu od 5.180.493 KM i porez na imovinu u iznosu od 726.646 KM. Ovi prihodi su u odnosu na Plan veći za 3.208.550 KM, a u odnosu na njihovo izvršenje u prethodnoj godini veći su za 11.076.137 KM ili 14,93%.

6.1.1.2 Neporezni prihodi

Najznačajniji neporezni prihodi odnose se na naknade i pristojbe po federalnim zakonima i drugim propisima (2.053.609 KM), ostale proračunske naknade i pristojbe (999.849 KM), novčane kazne (751.230 KM), prihode od nefinancijskih javnih poduzeće i financijskih javnih institucija (727.070 KM), sudske pristojbe (640.925 KM), prihode od pružanja javnih usluga (595.081 KM) i drugo. Ovi prihodi su u odnosu na Plan manji za 1.897.129 KM, a u odnosu na izvršenje prethodne godine manji su za 358.326 KM.

Prihodi od koncesija iskazani su u iznosu 413.711 KM. Prema podacima Raspodjele javnih prihoda na korisnika – B2 obrada, ostvareni su prihodi od davanja prava na eksploataciju prirodnih resursa u iznosu od 754.288 KM, u korist županijskog proračuna raspoređen je iznos od 413.711 KM, a iznos od 340.577 KM u korist proračuna jedinica lokalne samouprave. Sukladno Zakonu o koncesijama i Odluci o raspodjeli prihoda od davanja prava na eksploataciju prirodnih resursa, patenata i autorskih prava u informatičkom sustavu RAS, ostvareni prihod do 24. 5. 2022. godine dijelio se u omjeru 60% proračunu Županije, a 40% proračunu jedinica lokalne samouprave, na čijem području se nalazi predmet koncesije, a od tada prihodi se dijele po 50%.

Prema prezentiranim podacima u revidiranoj godini bilo je aktivno 13 ugovora za eksploataciju mineralnih sirovina, 18 ugovora za korištenje energije vjetra, jedan ugovor za korištenje solarne energije, jedan ugovor za korištenje podzemnih voda, dva ugovora za turističko i sportsko-rekreativni centar i jedan za skijalište. Pored spomenutih koncesijskih ugovora, u revidiranoj godini je šest gospodarskih društava vršilo eksploataciju mineralnih resursa temeljem izdanih odobrenja za rad Ministarstva gospodarstva. Prilikom izdavanja spomenutih odobrenja Ministarstvo se pozvalo na odredbe Zakona o rudarstvu Županije.

Prema podacima Ministarstva gospodarstva u 2022. godini ostvareni su prihodi temeljem korištenja obnovljivih izvora energije u iznosu od 495.054 KM (dva vjetroparka), eksploatacije mineralnih sirovina (17 korisnika) u iznosu od 88.309 KM i obavljanja turističko sportske djelatnosti u iznosu od 363 KM. Ostvareni prihodi za eksploataciju mineralnih sirovina u cijelosti se odnose na 2021. godinu, budući da su fakture za 2022. godinu (u ukupnom iznosu od 84.401 KM) nakon provedenih geodetskih snimanja ispostavljene u 2023. godini, iako je zaključenim ugovorima predviđeno ispostavljanje faktura polugodišnje. Korisnici obnovljivih izvora energije ugovorenu naknadu uplaćuju mjesečno, a Ministarstvu dostavljaju polugodišnja izvješća o proizvedenim količinama električne energije.

Revizijom smo utvrdili da Ministarstvo gospodarstva nije ispostavljalo fakture za eksploataciju mineralnih sirovina u rokovima definiranim ugovorima.

Prihodi od iznajmljivanja poslovnih prostora iskazani su u iznosu od 4.596 KM na poziciji Ministarstva rada, zdravstva, socijalne skrbi i raseljenih. Ministarstvo raspolaže sa 20 stanova u Drvaru koji su temeljem zaključenih ugovora dani u najam. U zaključenim ugovorima definirano je da će se korisnicima fakture za zakup ispostavljati mjesečno (0.9 KM po m²), koju su oni dužni izmiriti najkasnije do 15. u mjesecu za protekli mjesec. Iznos ugovorenog najma za 20 stanova je ukupno 1.003 KM mjesečno.

Provedenom revizijom utvrdili smo da Ministarstvo rada, zdravstva, socijalne skrbi i raseljenih nije ispostavljalo fakture za najam stanova, te samim tim nije ni iskazivalo potraživanja po ovom osnovu u knjigovodstvenim evidencijama. Također, iskazani prihod od stanova danih u zakup ukazuje na to da dosta zakupaca ne izmiruje svoje obveze. Ministarstvo nije poduzimalo aktivnosti na jednostranom raskidu ugovora o najmu, iako je to predviđeno zaključenim ugovorima, u slučajevima neplaćanja najma za četiri mjeseca. Također, Ministarstvo ne raspolaže iznosom ukupnih potraživanja po osnovu najma ovih stanova.

Prihod od najma poljoprivrednog zemljišta iskazan je u iznosu od 28.267 KM. Prema podacima Raspodjele javnih prihoda na korisnika – B2 obrada, ostvareni su prihodi od davanja zemljišta u zakup u iznosu od 658.017 KM, od kojih je iznos od 131.604 KM raspoređen u korist županijskog proračuna, a iznos od 526.413 KM u korist proračuna jedinica lokalne samouprave, s obzirom na to da je člankom 108. Zakona o poljoprivrednom zemljištu propisana raspodjela prihoda između općina na čijem području se nalazi poljoprivredno zemljište i Županije u omjeru 80:20. Proceduru odabira korisnika poljoprivrednog zemljišta u zakupu temeljem javnog poziva provode nadležne općinske službe, a ugovor o zakupu potpisuju načelnici. Ugovorima je definiran godišnji iznos zakupa (140 KM po ha površine), koji se bez ispostavljanja faktura izmiruje uplatom na depozitni račun Županije. Prema prezentiranim podacima, u 2022. godini bilo je 178 aktivnih ugovora o zakupu poljoprivrednog zemljišta. Prema pomoćnim evidencijama Ministarstva, potraživanje Županije po tom osnovu, a koje nije iskazano u knjigovodstvenim evidencijama, na 31. 12. 2022. godine iznosilo je 83.948 KM.

Nerealizirani neporezni prihodi, a čija je namjena definirana (vodne naknade, naknade za ceste, naknade za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća, naknade za zakup zemljišta, naknade za okoliš, naknade za vatrogasne jedinice) su na kraju obračunskog razdoblja iskazana na poziciji kratkoročnih razgraničenja.

Preporuka:

- **ispostavljati fakture koncesionarima i korisnicima stanova danih u zakup, u rokovima definiranim ugovorima.**

6.1.1.3 Primljeni transferi i donacije

Primljeni transferi i donacije najvećim dijelom odnose se na primljene tekuće transfere od ostalih razina vlasti u iznosu od 4.588.914 KM i primljene tekuće transfere od inozemnih vlada i međunarodnih organizacija u iznosu od 381.324 KM.

Primljeni transferi od ostalih razina vlasti najvećim dijelom odnose se na doznačena sredstva od Federalnog ministarstva financija 4.484.744 KM i Federalnog zavoda za zapošljavanje (financiranje pripravnika) 101.336 KM.

Transferi Federalnog ministarstva financija predstavljaju potpore iz Proračuna FBiH, a koje su utrošene u 2022. godini i to 4.401.744 KM po ugovoru iz 2021. godine i 83.000 KM po ugovoru iz 2022. godine. Odlukama Vlade FBiH Županiji je 2021. godine odobreno 7.358.882 KM za provođenje strukturnih reformi i prevladavanje socijalnih, ekonomskih i zdravstvenih posljedica pandemije COVID-19, kao i za infrastrukturne projekte, a 2022. godine 7.358.882 KM za provođenje strukturnih reformi i financiranje infrastrukturnih projekata koji su od značaja za FBiH u omjeru 50%:50%.

Izvjешće o namjenskom utrošku sredstava doznačenih 2021. godine Vlada FBiH je usvojila 13. 4. 2023. godine, a neutrošena sredstva odobrena u 2022. godini su na kraju obračunskog razdoblja iskazana na poziciji kratkoročnih razgraničenja.

Primljeni transferi inozemnih vlada i međunarodnih organizacija najvećim dijelom odnose se na donacije Opće bolnice Zadar (Projekt unapređenje laboratorijskog i dijagnostičkog operativnog sustava LAB-OP) 185.005 KM, Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije RH (ulaganje u strukovno obrazovanje) 59.710 KM i JZU Dom zdravlja Bar (Projekt zdrava prehrana za predškolsko obrazovanje HEPSC) 16.508 KM.

6.1.2 Rashodi, izdaci i financiranje

U konsolidiranom Godišnjem izvješću o izvršenju proračuna za 2022. godinu rashodi i izdaci iskazani su u iznosu od 91.601.067 KM, i u odnosu na planirane (99.683.781 KM) ostvareni su 91,2%.

Strukturu rashoda i izdataka čine: plaće i naknade troškova zaposlenih (58.235.098 KM), tekući transferi (16.065.980 KM), izdaci za materijal i usluge (6.791.577 KM), doprinosi (5.860.957 KM), izdaci za nabavu stalnih sredstava (3.271.419 KM), kapitalni transferi (958.390 KM), izdaci za otplatu dugova (366.504KM) i izdaci za kamate (51.142 KM).

6.1.2.1 Plaće i naknade troškova zaposlenih

Plaće i naknade troškova zaposlenih iskazane su u iznosu od 58.235.098 KM, a odnose se na bruto plaće i naknade plaća, te naknade troškova zaposlenih.

Bruto plaće i naknade plaća iskazane su u iznosu od 47.666.696 KM. U razdoblju siječanj – srpanj Odlukom Vlade osnovica za obračun plaće dužnosnika Županije utvrđena je u bruto iznosu od 595,80 KM, a za državne službenike i namještenike, policijske službenike i zaposlenike u školama Županije utvrđena je u bruto iznosu od 625,59 KM. Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o izvršavanju proračuna Županije osnovica za obračun plaće u razdoblju kolovoz – prosinac utvrđena je u neto iznosu od 340 KM, a bod za obračun plaće je iznosio jedan. Osnovica za obračun plaća korisnika Županije u 2022. godini je bila utvrđena u većem iznosu od osnovice utvrđene na federalnom nivou.

Obračun plaća i naknada troškova zaposlenih u razdoblju siječanj – srpanj je vršen sukladno Odluci o utvrđivanju platnih razreda i koeficijenata korisnika Proračuna⁹, Odluci Vlade Županije o utvrđivanju platnih razreda i koeficijenata za plaće policijskih službenika Ministarstva unutarnjih poslova Kantona 10¹⁰ i Uredbi o naknadama i drugim materijalnim pravima iz radnog odnosa uposlenih u Hercegbosanskoj županiji¹¹. Donošenjem Zakona o plaćama i naknadama korisnika Proračuna Hercegbosanske županije i Zakona o plaćama i naknadama policijskih službenika Kantona 10 koji su stupili na snagu 22. srpnja 2022. godine prestala je primjena do tada važećih propisa vezanih za plaće i naknade zaposlenika Županije. Donošenjem novih propisa koeficijenti za obračun plaća državnih službenika, namještenika i policijskih službenika Županije usklađeni su sa federalnim zakonima. Obračun plaća i naknada troškova zaposlenih u razdoblju kolovoz – prosinac je vršen sukladno novim zakonima. Izvršili smo uvid u obračun plaća i naknada troškova pojedinih proračunskih korisnika Županije za veljaču, rujan i prosinac.

Zakonom o plaćama i naknadama korisnika Proračuna Županije je propisano da su korisnici proračuna dužni donijeti pravilnike o plaćama i naknadama u roku od 60 dana od dana donošenja podzakonskih popisa čiji rok za donošenje je bio 30 dana od dana stupanja na snagu Zakona. Pravilnik o plaćama i naknadama policijskih službenika je sukladno odredbama Zakona o plaćama i naknadama policijskih službenika Županije trebao biti donesen u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu Zakona. **Do okončanja revizije korisnici proračuna Županije nisu donijeli nove pravilnike čija je obveza donošenja propisana Zakonom o plaćama i naknadama korisnika Proračuna Županije i Zakonom o plaćama i naknadama policijskih službenika Županije.**

Uredbom o radnom vremenu u tijelima uprave, službama za upravu i upravnim ustanovama u Hercegbosanskoj županiji¹² definirano je tjedno radno vrijeme u trajanju od 40 sati, s tim da dnevno radno vrijeme počinje u 8⁰⁰ sati, a završava u 16⁰⁰ sati. Člankom 3. Uredbe definirano je da se odmor u tijeku radnog dana koristi od 10³⁰ do 11⁰⁰ sati. Uredba nije sukladna članku 44. stavak 1) i 3) Zakona o radu,¹³ kojim je predviđeno da odmor u tijeku radnog dana ne ulazi u radno vrijeme. **Također, uvidom u evidencije prisustva na poslu određenih proračunskih korisnika (Ministarstvo rada, zdravstva, socijalne skrbi i prognanih, Ministarstvo gospodarstva, Ministarstvo financija i Direkcija robnih rezervi) utvrdili smo da se one ne sačinjavaju sukladno Pravilniku o sadržaju i načinu vođenja evidencija o radnicima i drugim osobama angažiranim na radu¹⁴ s obzirom na to da ne sadrže sve predviđene podatke propisane u Pravilniku (početak i kraj radnog vremena, odmor u tijeku radnog dana).**

Plaće sudaca, tužitelja i stručnih suradnika koji obavljaju sudačku funkciju na području Županije regulirane su Zakonom o plaćama i drugim naknadama sudaca i tužitelja u FBiH.

⁹ „Narodne novine HBŽ“, br. 6/08,

¹⁰ „Narodne novine HBŽ“, br. 6/08,

¹¹ „Narodne novine HBŽ“, br. 12/03 i 3/10 i 6/22

¹² „Narodne novine HBŽ“, br. 9/04

¹³ „Sl. novine FBiH“, br. 26/16, 89/18

¹⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 36/16

Naknade plaće za produženi rad iskazane su u iznosu od 215.998 KM, a najvećim dijelom odnose se na niže potrošačke jedinice Ministarstva znanosti, prosvjete, kulture i sporta 212.087 KM (osnovno obrazovanje 107.191 KM i srednje obrazovanje 104.896 KM). Prekovremeni nastavni sat je sat iznad propisane nastavne norme (honorarni sat). Honorarni sat isplaćuje se sukladno Odluci o utvrđivanju vrijednosti honorarnog sata honorara i vanjske suradnje u osnovnim i srednjim školama u Hercegbosanskoj županiji, na način da je vrijednost sata honorara i vanjske suradnje u osnovnim školama 12,50 KM neto, a u srednjim 13,70 KM neto. Na kraju svakog mjeseca ravnatelj škole donose pojedinačna rješenja o realizaciji sati nastavnog osoblja preko norme sati (160 h) do 184 mjesečno. U uzorkom obuhvaćenim rješenjima nisu utvrđene nepravilnosti.

Najviša neto plaća (sa minulim radom) isplaćena je u iznosu od 5.563 KM, a najniža u iznosu od 846 KM.

Ocjenjivanje rada državnih službenika i namještenika izvršeno je u 2022. godini sukladno Zakonu o državnim službenicima i namještenicima u tijelima državne službe u HBŽ,¹⁵ te Pravilniku o ocjenjivanju rada državnih službenika i namještenika u HBŽ.¹⁶

Naknade troškova zaposlenih iskazane su u iznosu od 10.568.402 KM, a odnose se na naknade za topli obrok (4.269.230 KM), prijevoz sa posla i na posao (2.283.321 KM), jednokratne pomoći i jubilarne nagrade (2.206.917 KM), regres za godišnji odmor (1.089.225 KM), otpremnine zbog odlaska u mirovinu (316.628 KM), pomoć u slučaju smrti (268.202 KM), pomoć u slučaju ostalih bolesti (105.522 KM), naknade za odvojeni život i troškove smještaja (27.800 KM) i nagrade (1.557 KM).

Naknada za topli obrok je isplaćivana temeljem odluka Vlade Županije o visini novčane naknade za prehranu tijekom rada, a nakon donošenja Zakona definirana je u visini od 1% prosječne neto plaće isplaćene u FBiH.

Naknada za jednokratnu pomoć isplaćena je iz Proračuna Županije temeljem Odluke Vlade o odobravanju jednokratne pomoći korisnicima Proračuna Hercegbosanske županije u iznosu od 1.080 KM zaposlenicima koji su bili u radnom odnosu na dan 31. 10. 2022. godine. Odluka je donesena temeljem Odredbi Zakona o Vladi Županije i članka 19. Uredbe o potpori pučanstvu uslijed rasta indeksa potrošačkih cijena.

Naknada za regres u iznosu od 1.089.225 KM je isplaćena temeljem Odluke o isplati naknade za korištenje odmora - regresa za 2022. godinu u visini 50% prosječne neto plaće isplaćene u FBiH po zadnjem objavljenom statističkom podatku federalnog zavoda za statistiku u iznosu od 537 KM, izuzev naknada za korištenje godišnjeg odmora sucima i tužiteljima kao i stručnim suradnicima koji obavljaju sudačku funkciju na području Županije kojima je ova naknada isplaćena u iznosu od 50% njihove plaće.

Županijskim zakonom je definirano da zastupnicima i nositeljima izvršnih funkcija, koji borave izvan mjesta prebivališta svoje obitelji koje je udaljeno više od 80 km od sjedišta institucije u kojoj su uposleni, imaju pravo na naknadu za odvojeni život od obitelji u visini od 400 KM mjesečno i naknadu za troškove smještaja u mjestu rada u visini od 250 KM, a po predloženoj fakturi ili ugovoru.

Člankom 20. stavak (9) Pravilnika o porezu na dohodak utvrđeno je da se neoporezivi prihod koji ne ulazi u dohodak od nesamostalne djelatnosti priznaje u visini od 300 KM mjesečno na ime odvojenog života. Izvršili smo uvid u pojedinačne platne liste članova Vlade Županije i utvrdili da iznos naknade za odvojeni život od obitelji koji je isplaćen iznad utvrđenog neoporezivog iznosa nije imao tretman prihoda od nesamostalne djelatnosti i nije vršen obračun i uplata pripadajućih poreza i doprinosa sukladno Zakonu o porezu na dohodak.

Provedenom revizijom utvrdili smo da Zakon o plaćama i naknadama korisnika Proračuna Županije nije usuglašen sa federalnim u dijelu koji se odnosi na visinu naknade za slučaj povrede na radu, teške bolesti i invalidnosti i naknade u slučaju smrti. Naknade u slučaju smrti su isplaćene u iznosu manjem od onog propisanog federalnim zakonom, a naknade u slučaju povrede na radu, teške bolesti i invalidnosti u iznosu većem od onog propisanog federalnim zakonom.

¹⁵ „Narodne novine HBŽ“, br.1/14 i 5/16

¹⁶ „Narodne novine HBŽ“, br.11/14

Preporuke:

- **Uredbu o radnom vremenu u tijelima uprave, službama za upravu i upravnim ustanovama usuglasiti s odredbama Zakona o radu, a evidencije prisustva na poslu sačinjavati sukladno Pravilniku o sadržaju i načinu vođenja evidencija o radnicima i drugim osobama angažiranim na radu;**
- **na razliku isplaćene naknade za odvojeni život iznad neoporezivog iznosa obračunati poreze i doprinose, sukladno Zakonu o porezu na dohodak i Zakonu o doprinosima.**

6.1.2.2 Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge

Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge iskazani su u iznosu od 6.791.577 KM, a odnose se na ugovorene i druge posebne usluge (2.090.685 KM), izdatke za tekuće održavanje (1.453.751 KM), nabavu materijala i sitnog inventara (780.838 KM), izdatke za komunikaciju i komunalne usluge (764.246 KM), izdatke za energiju (615.185 KM), izdatke za usluge prijevoza i goriva (563.412 KM), izdatke osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa (273.611 KM), putne troškove (128.192 KM) i unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine (121.657 KM).

Izdaci za ugovorene i druge posebne usluge iskazani su u iznosu od 2.090.685 KM, a najvećim dijelom odnose se na ostale nespomenute usluge (380.494 KM), izdatke za rad povjerenstava (341.851 KM), naknade skupštinskim zastupnicima (244.719 KM), ostale izdatke za druge samostalne djelatnosti (163.608 KM), troškove odvjetnika (147.674 KM) i troškove vještačenja (103.939 KM).

Izdaci za ostale nespomenute usluge (380.494 KM) su u najvećoj mjeri realizirani kod Općinskog suda Livno (208.684 KM), a odnose se na troškove psihijatrijskog liječenja pacijenata u psihijatrijskim zdravstvenim ustanovama, prema rješenjima Općinskog suda Livno kojima je utvrđena mjera osiguranja. Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da je Javna zdravstvena ustanova Zavod za forenzičku psihijatriju Sokolac fakturirala Općinskom sudu Livno navedene troškove, po cijeni 100 KM dnevno po osobi.

Izdaci za rad povjerenstava iskazani su u iznosu od 341.851 KM a u najvećim dijelom odnose se na Ministarstvo znanosti, prosvjete, kulture i sporta (73.382 KM), Ministarstvo unutarnjih poslova (53.745 KM), Skupštinu Županije (47.400 KM), Vladu Županije (42.590 KM) i Ministarstvo gospodarstva (24.270 KM).

Najveći dio izdataka za rad povjerenstava kod *Ministarstva znanosti, prosvjete, kulture i sporta* su naknade članovima Ispitnog povjerenstva za polaganje ispita za vozača motornih vozila i Povjerenstva za nadzor nad radom autoškola. Ove naknade se isplaćuju sukladno Pravilniku o visini i načinu raspodjele prihoda uplaćenih za provođenje polaganja ispita za vozača motornih vozila kojim su definirane naknade u visini 19 KM do 31 KM po kandidatu, ovisno od kategorije motornog vozila za koju polaže.

Povjerenstva *Ministarstva unutarnjih poslova* su formirana sukladno Zakonu o unutarnjim poslovima, a čine ih: policijski odbor, monitoring tim, support tim, povjerenstvo za ocjenu opravdanosti zahtjeva za nabavku oružja i streljiva, povjerenstvo za javne nabave, stegovno povjerenstvo, povjerenstvo za promicanje policijskih službenika, povjerenstvo za osposobljavanje građana za pravilnu uporabu vatrenog oružja, povjerenstvo za izbor državnog službenika i dr.

Izdaci za rad povjerenstava *Skupštine Županije* iskazani su u iznosu od 47.400 KM, a odnose se na isplatu naknada zastupnicima za rad u skupštinskim povjerenstvima koje su vršene sukladno odlukama Administrativno-pravnog povjerenstva.

Najveći dio izdataka *Vlade Županije* se odnosi na naknade članovima Žalbenog vijeća, povjerenstva za provedbu zajedničkih javnih nabava roba i članovima tima za sprječavanje korupcije u Županiji.

Izdaci za rad povjerenstava *Ministarstva gospodarstva* iskazani su u iznosu od 24.270 KM, a najvećim dijelom odnose se na povjerenstvo za koncesije Županije.

Revizijom smo utvrdili da obračun naknada članovima povjerenstava koji su zaposlenici Županije nije imao tretman dohotka od nesamostalne djelatnosti što nije sukladno Zakonu o porezu na dohodak,¹⁷ Pravilniku o primjeni Zakona o porezu na dohodak,¹⁸ kao ni Zakonu o doprinosima¹⁹ i Pravilniku o načinu obračunavanja i uplate doprinosa.²⁰

Izdaci za naknade skupštinskim zastupnicima iskazani su u iznosu od 244.719 KM, a obračun naknada se vršio temeljem Odluke o stalnom mjesečnom primanju-paušalu kojim je definiran fiksni dio paušala u iznosu od 800 KM i promjenljivi dio u iznosu od 100 KM po održanoj sjednici Skupštine. Mjesečna naknada tajnicima skupštinskih povjerenstava iznosi 200 KM, a naknada članovima kolegija iznosi 150 KM po održanoj sjednici.

Ostali izdaci za druge samostalne djelatnosti, iskazani u iznosu od 163.608 KM, odnose se na zaključene ugovore o djelu, a u najvećoj mjeri iskazani su kod Ministarstva rada, zdravstva, socijalne skrbi i prognanih (31.173 KM), Srednje strukovne škole „Silvije Strahimir Kranjčević“ (25.865 KM), Srednje strukovne škole Tomislavgrad (16.814 KM) i Ministarstva znanosti, prosvjete, kulture i sporta (18.940 KM). Uvidom u pojedine ugovore o djelu kod Srednje strukovne škole „Silvije Strahimir Kranjčević“ utvrdili smo da su zaključivani za izvođenje redovne nastave u razdoblju trajanja cijele školske godine, od rujna do kraja nastavne godine. Revizijom utvrdili smo da je u ugovorima o djelu definirano da će naručitelj posla isplaćivati mjesečnu naknadu izvršitelju u visini honorarnog sata, prema Odluci Vlade Županije o utvrđivanju vrijednosti sata honorara i vanjske suradnje za srednje škole (13,70 KM/h). Uvidom u dostavljena izvješća o broju provedenih sati nisu utvrđene nepravilnosti u dijelu isplate naknade sukladno donesenoj Odluci.

Člankom 101. Zakona o srednjem školstvu Županije²¹ je propisano da se nastavnici biraju na temelju javnog natječaja. Člankom 103. propisano da u slučaju kada predmetna nastava ne trpi odgađanje, s nastavnikom se može zasnovati radni odnos na određeno vrijeme bez natječaja, o čemu odlučuje ravnatelj, a radni odnos iz ovog članka ne može trajati dulje od tri mjeseca u tijeku jedne školske godine.

Provedenom revizijom smo utvrdili da su se ugovori o djelu za poslove održavanje nastave iz školskih predmeta (poslove nastavnika) u srednjim školama zaključivali na razdoblje u trajanju cijele školske godine, što nije sukladno odredbama Zakona o srednjem školstvu, kojim je propisana obveza provođenja javnog natječaja i zaključivanja ugovora o radu.

Izdaci za tekuće održavanje iskazani su u iznosu od 1.453.751 KM. Najvećim dijelom su iskazani kod Uprave za ceste Županije (1.143.442 KM), a odnose se na održavanje regionalnih cesta koje su u njenoj nadležnosti. Za poslove zimskog održavanja cesta zaključen je ugovor sa „Livnopotovi“ d.o.o. Livno u iznosu od 1.349.712 KM, a za poslove redovnog održavanja zaključen je ugovor sa „Ceste“ d.d. Mostar u iznosu od 1.106.996 KM. Uvidom u pojedinačne fakture uvjerali smo se da su cijene i izvršene usluge sukladne zaključenim ugovorima.

Izdaci za gorivo iskazani su u iznosu od 509.085 KM, od čega se najveći dio odnosi na Ministarstvo unutarnjih poslova (277.758 KM), Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva (58.486 KM) i Upravu za inspekcijske poslove (43.984 KM). U ugovorima koje su nakon provedene zajedničke javne nabave goriva sklopili pojedinačni korisnici Proračuna je definirano da za koliko je ponuđena cijena niža od cijene na benzinskoj postaji za koju je dostavljen OPC obrazac u ponudi mora biti niža za čitavo vrijeme trajanja ugovora. Vlada Županije je u lipnju 2022. godine donijela Zaključak kojim se zadužuju korisnici Proračuna Županije da vrše kontrolu cijene goriva za motorna vozila koja je naznačena u ugovoru, a koja u toku trajanja ugovora mora biti niža za 0,36 KM od cijene na dostavljenom OPC obrascu.

¹⁷ „Sl. novine FBiH“, br. 10/08, 9/10, 44/11, 7/13, 65/13

¹⁸ „Sl. novine FBiH“, br.48/21, 77/21, 20/22, 57/22, 05/23

¹⁹ „Sl. novine FBiH“, br. 35/98, 54/00, 16/01, 37/01, 1/02, 17/06, 14/08, 91/15, 104/16

²⁰ „Sl. novine FBiH“, br. 64/08, 81/08, 98/15, 6/17, 38/17

²¹ „Narodne novine HBŽ br. 12/04

Uvidom u pojedinačne fakture Ministarstva unutarnjih poslova, Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva i Ministarstva gospodarstva uvjerali smo se da se nisu poštivale odredbe zaključenih ugovora o nabavi goriva u dijelu ugovorene cijene. Dostavljač je dostavljao fakture na kojima su jedinične cijene bile jednake onima u OPC obrascu i cijeni na benzinskoj postaji u trenutku točenja goriva bez uračunatog popusta, a u dijelu faktura je obračunat popust u visini od 1%. Pored toga, nabava goriva u razdoblju siječanj – ožujak je vršena bez sklopljenih ugovora o javnoj nabavi što je obrazloženo u točki 8. Izvješća. **Revizijom smo utvrdili da se nije vršila kontrola ispostavljenih faktura za gorivo u dijelu ugovorene cijene i da cijene iskazane na fakturama nisu sukladne cijenama koje su definirane u zaključenim ugovorima.**

Preporuke:

- **obračun poreza i doprinosa na naknade za rad zaposlenika u povjerenstvima vršiti sukladno Zakonu o porezu na dohodak i Zakonu o doprinosima;**
- **nastavno osoblje za izvođenje redovne nastave u srednjim školama angažirati sukladno odredbama Zakona srednjem školstvu i Zakona o radu;**
- **provoditi kontrolu ispostavljenih faktura za gorivo u dijelu obračuna ugovorima definiranog popusta i osigurati realizaciju zaključenih ugovora u dijelu koji se odnosi na obračun definiranog popusta.**

6.1.2.3 Tekući transferi i drugi tekući rashodi

Tekući transferi iskazani su u iznosu od 16.065.980 KM i odnose se na tekuće transfere drugim razinama vlasti (6.614.663 KM), transfere pojedincima (5.059.215 KM), neprofitnim organizacijama (981.248 KM), subvencije javnim poduzećima (367.313 KM), subvencije privatnim poduzećima i poduzetnicima (2.428.897 KM), tekuće transfere u inozemstvo (31.174 KM) i druge tekuće rashode (583.470 KM).

Zakonom o izvršavanju Proračuna Hercegbosanske županije za 2022. godinu predviđeno je da se tekući transferi realiziraju odlukama Vlade ili ministara temeljem programa utroška sredstava koje na prijedlog resornih ministarstava usvaja Vlada, dok o pravu na socijalna davanja odlučuju nadležne službe temeljem usvojenih provedbenih propisa.

Tekući transferi drugim razinama vlasti najvećim dijelom odnose se na potpore jedinicama lokalne samouprave 500.000 KM (Stručne službe Vlade), prijevoz učenika 400.000 KM, obrazovanje od značaja za Županiju 600.000 KM, potpore za kulturu 255.000 KM, transferi franjevačkim muzejima Tomislavgrad i Livno 186.000 KM, potpore za sport 309.000 KM, nabava besplatnih udžbenika 439.920 KM (Ministarstvo prosvjete, znanosti, kulture i sporta), transfer sredstava zaštite i okoliša 479.735 KM (Ministarstvo graditeljstva, obnove, prostornog uređenja i zaštite okoliša), potpore zdravstvenim institucijama 2.502.611 KM, potpora Zavodu zdravstvenog osiguranja – sufinanciranje prava po kolektivnom ugovoru 500.000 KM, električna energija za Županijsku bolnicu Livno i Dom zdravlja Tomislavgrad 217.475 KM (Ministarstvo rada, zdravstva, socijalne skrbi i prognanih) i potpore općinama 36.000 KM, potpore za elementarne nepogode 183.922 KM (Uprava civilne zaštite).

„Potpore jedinicama lokalne samouprave“ Stručne službe Vlade odobrene su odlukom Vlade od 22. 12. 2022. godine kao pomoć njihovim proračunima u rasponu od 60.000 KM do 110.000 KM.

Programom utroška „Obrazovanje od značaja za Županiju“ Ministarstva prosvjete, znanosti, kulture i sporta, kojeg je Vlada usvojila 17. 3. 2022. godine, Sveučilištu u Mostaru odobren je iznos od 279.500 KM za redovan rad i 100.000 KM za digitalizaciju obrazovnog sustava; Studentskom centru u Mostaru iznos od 93.500 KM za redovan rad i Zavodu za odgoj i obrazovanje iznos od 77.000 KM za redovan rad i 50.000 KM za obuke mentoriranja prosvjetnih djelatnika osnovnih i srednjih škola za potrebe kurikularne reforme. Korisnici su dostavili izvješća o namjensko utrošku doznačenih sredstava.

Način realizacije „Transfera za sport“ Ministarstva prosvjete, znanosti, kulture i sporta reguliran je Pravilnikom o kriterijima, načinu, i postupku raspodjele sredstava za program iz oblasti sporta.²² Programom utroška, kojeg je Vlada usvojila 3. 8. 2022. godine, je predviđeno da se kroz redovni program (putem javnog poziva) rasporedi 212.500 KM, a kroz dodatni program (temeljem dostavljenih zahtjeva) 37.500 KM. Na javni poziv pristiglo je 63 zahtjeva, od kojih je 54 ocijenjeno formalno ispravnim, a preostalih devet ocijenjeno je formalno neispravnim i odbačeno. Povjerenstvo za provođenje Programa utroška tekućih transfera za sport izvršilo je bodovanje formalno ispravnih zahtjeva i sačinilo prijedlog odluke o odobravanju tekućih transfera za sport u iznosu 212.500 KM. Sredstva dodatnog programa u iznosu 37.500 KM su odobrena za 37 korisnika. Sredstva su krajnjim korisnicima odobravana pojedinačnim odlukama ministrice. Korisnici su dostavila izvješća o namjenskom utrošku sredstava.

Programom utroška namjenskih sredstava „Naknada za zaštitu okoliša“ Ministarstva graditeljstva, obnove, prostornog uređenja i zaštite okoliša, na koji je Vlada dala suglasnost 17. 3. 2022. godine, su definirani uvjeti i kriteriji za raspodjelu ovih sredstava. Maksimalni pojedinačni iznos potpore utvrđen je u iznosu 55.000 KM, s tim da podnositelj zahtjeva mora osigurati vlastito sudjelovanje od najmanje 20%. Na javni poziv je pristiglo devet prijavi i sve su ocijenjene formalno zadovoljavajućim. Na prijedlog Ministarstva za raspodjelu sredstava Vlada je dala suglasnost 8. 6. 2022. godine. U zaključenim ugovorima je definiran rok od godinu dana za realizaciju programa i dostavljanje izvješća o namjenskom utrošku odobrenih sredstava. Korisnici ovih poticaja iz prethodne godine su dostavili izvješće o namjenskom utrošku odobrenih sredstava.

Programom utroška „Potpore zdravstvenim institucijama“, na koji je Vlada dala suglasnost 17. 3. 2022. godine su odobrena sredstva zdravstvenim ustanovama u vrijednosti 1.424.000 KM kao financijska pomoć za tekuće održavanje, borbu protiv Covid-19 i pomoć za nabavu opreme. Odlukom Vlade od 1. 6. 2022. godine zdravstvenim ustanovama je odobreno 1.000.000 KM u svrhu nabave opreme, izmirenja obveza prema dobavljačima i za tekuće održavanje. Preostalih 78.611 KM odobreno je pojedinačnim odlukama Vlade. U spomenutim odlukama Vlade definirana je obveza zdravstvenih ustanova dostavljanja izvješća o namjenskom utrošku odobrenih sredstava. **Iako je protekao rok za dostavu izvješća, zdravstvene ustanove, s izuzetkom Županijske bolnice „Fra Mihovil Sučić“ koja je opravdala dio doznačenih sredstava, nisu dostavile izvješća o namjenskom utrošku odobrenih sredstava.**

Tekući transferi pojedincima najvećim dijelom odnose se na dječji dodatak 1.938.660 KM, porodijski dopust 1.481.569 KM, beneficije za socijalnu zaštitu - stalne novčane pomoći, jednokratne novčane pomoći, zdravstveno osiguranje neosiguranih osoba 899.654 KM, transfere civilnim žrtvama rata 282.169 KM, ostale potpore pojedincima 40.380 KM (Ministarstva rada, zdravstva, socijalne skrbi i prognanih) isplata stipendija 49.500 KM, zdravstveno osiguranje učenika 17.695 KM (Ministarstvo znanosti, prosvjete, kulture i sporta), izdaci za vojne invalidnine, ranjene branitelje i obitelji poginulih branitelja 238.306 KM i prava po novom zakonu o braniteljima 94.515 KM (Uprave za pitanje branitelja i stradalnika Domovinskog rata).

O pravima socijalnih davanja iz nadležnosti Ministarstva rada, zdravstva, socijalne skrbi i prognanih sukladno Zakonu o skrbi odlučuju nadležni centri za socijalni rad, a o socijalnim davanjima iz nadležnosti Uprave za pitanje branitelja i stradalnika Domovinskog rata, sukladno Zakonu o braniteljima, odlučuju nadležne općinske službe za pitanja branitelja. Sredstva se odobravaju mjesečno temeljem dostavljenih zahtjeva nadležnih općinskih službi.

²² Narodne novine 10/14 i 1/19.

Tekući transferi neprofitnim organizacijama najvećim dijelom odnose se na transfer parlamentarnim političkim strankama 200.000 KM, potpore udrugama građana 14.300 KM (Skupština), transfer vjerskim zajednicama 100.000 KM (Stručna služba Vlade), potpore neprofitnim organizacijama - tekuća pričuva 40.500 KM (Ured predsjednika Vlade), potpora Agenciji za privatizaciju 240.000 KM (Ministarstva gospodarstva), potpora Crvenom križu 30.000 KM, transfer neprofitnim udrugama 13.800 KM (Ministarstva rada, zdravstva, socijalne skrbi i prognanih), transfer dječjim vrtićima 90.000 KM (Ministarstvo znanosti, prosvjete, kulture i sporta), potpore braniteljskim udrugama 149.959 KM (Uprava za branitelje) i potpora Gorskoj službi spašavanja 30.000 KM (Uprava civilne zaštite).

Transferi političkim strankama odobreni su razmjerno broju zastupnika odlukom Skupštine od 20. 6. 2022. godine.

Transfer Agenciji za privatizaciju Ministarstva gospodarstva Proračunom je planiran u odobrenom iznosu, a realiziran je jednakim mjesečnim tranšama od po 20.000 KM.

Transfer udrugama građana Uprave za pitanja branitelja i stradalnika domovinskog rata odobreni su temeljem Programa utroška potpore udrugama proisteklim iz Domovinskog rata, na koji je sukladno Zakonu o izvršavanju proračuna Vlada dala suglasnost 12. 5. 2022. godine. Raspored sredstava po korisnicima utvrđen je na sastanku Koordinacije braniteljskih udruga.

Subvencije javnim poduzećima odnose se na potporu obrtništvu, malom i srednjem poduzetništvu 214.617 KM (Ministarstvo gospodarstva), subvencije za veterinarstvo 80.195 KM (Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva) i potporu medijima 72.500 KM (Stručne službe Vlade).

Poticaj industrijskoj proizvodnji, obrtništvu, malom i srednjem poduzetništvu Ministarstva gospodarstva odnosi se na subvencioniranje kamate u iznosu 158.617 KM i podršku osnivanju poduzeća u iznosu 56.000 KM. Vlada je 24. 2. 2022. godine donijela Odluku o nastavku provedbe Programa razvoja malog gospodarstva putem subvencioniranja kamata iz 2018. godine. Spomenutim programom Županija se obvezala sufinancirati kamate na kredite subjekata malog gospodarstva namijenjenih za izgradnju, uređenje ili proširenje gospodarskih i drugih poslovnih objekata, uređenje infrastrukture u funkciji poslovanja, nabavu opreme za pokretanje ili modernizaciju poslovanja i nabavu prijevoznih sredstava u funkciji poslovanja. Raspon kredita za koje se odobrava sufinanciranje je od 20.000 KM do 2.000.000 KM, a sufinancira se kamata u rasponu od 50 do 70%. Prema raspoloživim podacima u 2022. godini subvencionirane su kamate na 48 kredita. Na javni poziv za podršku osnivanju poduzeće pristiglo 20 zahtjeva od kojih je šest odbačeno kao formalno neispravni (nisu registrirani kao gospodarsko društvo), dok je preostalim 14 korisnika odobrena potpora po 4.000 KM. Revizijom nisu konstatirani propusti pri realizaciji spomenutog transfera.

Na poziciji **subvencije privatnim poduzećima i poduzetnicima** iskazani su poticaji poljoprivrednoj proizvodnji u iznosu od 2.428.897 KM.

Programom utroška Poticaji poljoprivrednoj proizvodnji Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, na koji je Vlada dala suglasnost 24. 3. 2022. godine, definirane su vrste, visina, kriteriji i način ostvarivanja novčanih potpora u poljoprivrednoj proizvodnji i ruralnom razvoju. Izvršen je uvid u dokumentaciju koja se odnosila na poticaje Sufinanciranje troškova ishrane muznih grla u sustavu otkupa kravljeg mlijeka (1.069.200 KM), Potpora proizvodnji ovčjeg mlijeka u sustavu otkupa (163.044 KM), Potpora proizvodnji kozjeg mlijeka u sustavu otkupa (172.044 KM), Sufinanciranje troškova uzgoja goveda u sustavu krava-tele (37.500 KM) i nisu utvrđene nepravilnosti.

Tekući transferi u inozemstvo iskazani su u iznosu od 30.000 KM kod Ureda predsjednika vlade (30.000 KM) i Stručne službe vlade (1.174 KM).

Transferi Ureda predsjednika vlade odobreni su Turističkom klasteru Hercegovine za pokriće troškova odlaska na turistički sajam u Tel Aviv (20.000 KM) i troškove odlaska na turistički sajam u Berlinu (10.000 KM), a osigurana su iz tekuće pričuve Vlade. Korisnik sredstava je dostavio izvješće o namjenskom utrošku sredstava.

Drugi tekući rashodi odnose se na izmirenje obveza po sudskim rješenjima u iznosu od 517.412 KM i povrat više ili pogrešno uplaćenih sredstava u iznosu od 66.058 KM.

Proračunom za 2022. godinu na poziciji Ministarstva financija planirani su izdaci za izmirenje obveza po pravomoćnim sudskim rješenjima u iznosu od 500.000 KM i obveze po pravomoćnim sudskim rješenjima – vansudske nagodbe 250.000 KM, a koje su sukladno Zakonu o izvršavanju proračuna za 2022. godinu iskazane na poziciji proračunskih korisnika čije obveze su i izmirene.

Revizijom smo utvrdili da su potpore za kulturu u iznosu od 255.000 KM, potpore za sport u iznosu od 309.000 KM i transferi franjevačkim muzejima Tomislavgrad i Livno u iznosu od 186.000 KM planirani i iskazani na poziciji tekućih transfera drugim razinama vlasti, a odobreni najvećim dijelom neprofitnim organizacijama. Također, transferi Turističkom klasteru Hercegovina u iznosu od 30.000 KM Ureda predsjednika Vlade, a koji su odobreni iz tekuće pričuve, iskazani su na poziciji tekućih transfera u inozemstvo, iako je korisnik sredstava domicilni pravni subjekt. Navedeno ukazuje na to da pojedini transferi nisu planirani i iskazani sukladno kontnom okviru za proračunske korisnike i ne daje točne informacije o realiziranim transferima po vrstama. Za navedeno preporuka je dana u točki 5.1 Izvješća Izrada i donošenje proračuna.

Preporuka:

- ***zdravstvenim ustanovama koje su bile u obvezi, a nisu dostavile izvješća o namjenskom utrošku sredstava obustaviti odobravanje sredstava, sukladno članku 57. Zakona o proračunima u FBiH.***

6.1.2.4 Kapitalni transferi

Kapitalni transferi iskazani su u iznosu od 958.390 KM, a odnose se na kapitalne transfere nižim razinama vlasti 850.000 KM i kapitalne transfere pojedincima 108.390 KM.

Kapitalni transferi nižim razinama vlasti odnose se na transfere sredstava vodnih naknada jedinicama lokalne samouprave 700.000 KM (Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva), kapitalne potpore osnovnim školama 110.000 KM (Ministarstvo znanosti, prosvjete, kulture i sporta) i transferi općinama 40.000 KM (Ministarstva rada, zdravstva, socijalne skrbi i prognanih).

Programom utroška Kapitalne potpore općinama – vodoprivreda, na koji je Vlada 24. 3. 2022. godine dala suglasnost, definirani su uvjeti, kriteriji, način raspodjele sredstava, iznos, kategorije korisnika sredstava, namjena, rokovi izvješćivanja i monitoring. Programom je definiran maksimalan iznos potpore po jedinici lokalne samouprave, a koji je razmjeran ostvarenim prihodima vodne naknade na tom području u prethodnoj godini, s tim da je jedinica lokalne samouprave u obvezi financirati minimalno 30% delegiranog projekta. Vlada je 24. 5. 2022. godine donijela Odluku o raspodjeli ovih sredstava. Sa korisnicima sredstava su zaključeni ugovori kojima su definirana međusobna prava i obveze. Korisnici su dostavili izvješća o namjenskom utrošku odobrenih sredstava. Revizijom nisu konstatirane nepravilnosti.

Kapitalne potpore osnovnim školama realizirane su odlukama Vlade, a najvećim dijelom djelom odnose se na opremanje učionica za Pilot projekt produženi boravak za školsku 2022./2023. godinu. Proceduru odabira dobavljača provodile su škole, a Ministarstvo znanosti, prosvjete, kulture i sporta je izmirivalo obveze prema dobavljačima.

Transfer općinama Ministarstva rada, zdravstva, socijalne skrbi i prognanih odnosi se na doznaku sredstava Općini Bosansko Grahovo za nabavu sanitetskog vozila za potrebe ambulante, a odobren je Odlukom Vlade 9. 9. 2022. godine. Općina je dostavila dokaz o namjenskom utrošku odobrenih sredstava.

Kapitalni transferi pojedincima odnose se na stambeno zbrinjavanje branitelja Uprave za pitanje branitelja i stradalnika Domovinskog rata.

Na Program utroška „Kapitalne potpore – stambeno zbrinjavanje branitelja“ Vlada je dala suglasnost 11. 4. 2022. godine. Uvjeti, način i postupak za ostvarivanje prava na stambeno zbrinjavanje regulirani su Pravilnikom o stambenom zbrinjavanju branitelja i stradalnika Domovinskog rata i članova njihovih obitelji, kojim je predviđeno da se sredstva odobravaju korisnicima putem javnog oglasa i po prethodno utvrđenoj rang listi.

Provedenom revizijom utvrdili smo da su sredstva za stambeno zbrinjavanje stradalnika rata odobravana za 16 osoba temeljem dostavljenih zahtjeva, a ne nakon provedenih procedura javnog poziva i prethodno sačinjenih rang-listi, kako je to predviđeno Pravilnikom o stambenom zbrinjavanju branitelja i stradalnika Domovinskog rata i članova njihovih obitelji.

Preporuka:

- **kapitalne transfere za stambeno zbrinjavanje ratnih stradalnika realizirati na način kako je to predviđeno Pravilnikom o stambenom zbrinjavanju branitelja i stradalnika Domovinskog rata i članova njihovih obitelji.**

6.1.2.5 Tekuća proračunska pričuva

Sredstva tekuće pričuve realizirana su u iznosu od 596.492 KM, što u odnosu na proračunom planirani iznos od 600.000 KM predstavlja ostvarenje od 99,42%, a realizirana su odlukama Vlade u iznosu 511.604 KM, zaključcima predsjednika Vlade 63.100 KM i zaključcima ministra Ministarstva financija 21.788 KM.

Zakonom o izvršavanju Proračuna Županije za 2022. godinu predviđeno je da se sredstva tekuće pričuve odobravaju za pokriće hitnih i nepredviđenih izdataka koji se pojave tijekom proračunske godine.

Uvidom u Izvješća o korištenju tekuće pričuve utvrdili smo da su sredstva odobrena proračunskim korisnicima za pokriće tekućih i kapitalnih izdataka u iznosu 151.505 KM, transfere zdravstvenim ustanovama za nabavu medicinskog materijala 54.614 KM, subvencije JP Tušnica 18.400 KM, dok se ostali rashodi odnose najvećim dijelom na pomoć neprofitnim udruženjima (271.965 KM) i pomoć pojedincima (86.188 KM).

Izvješća o realizaciji tekuće pričuve su podnošena u rokovima propisanim Zakonom o izvršavanju proračuna.

Provedenom revizijom utvrdili smo da sredstva tekuće pričuve nisu realizirana isključivo za pokriće hitnih i nepredviđenih izdataka, kako je to predviđeno Zakonom o izvršavanju proračuna za 2022. godinu, s obzirom na to da su za spomenute namjene sredstva planirana na odgovarajućim pozicijama proračunskih korisnika.

Preporuka:

- **sredstva tekuće pričuve odobravati za pokriće hitnih i nepredviđenih izdataka, kako je to i predviđeno Zakonom o izvršavanju proračuna.**

6.1.2.6 Izdaci za nabavu stalnih sredstava

Izdaci za nabavu stalnih sredstava realizirani su u iznosu od 3.271.419 KM, a odnose se na rekonstrukcije i investicijsko održavanje (2.276.633 KM), nabavu opreme (908.241 KM), nabavu stalnih sredstava u obliku prava (45.151 KM), nabavu ostalih stalnih sredstava (26.886 KM) i nabavu građevina (14.508 KM).

Rekonstrukcije i investicijsko održavanje odnosi se na investicijsko održavanje cesta i mostova 1.821.926 KM (Uprava za ceste), rekonstrukcije zgrada 302.022 KM (MUP 166.156 KM; SŠ Tin Ujević 92.440 KM, Srednja strukovna škola Silvije Strahimir Kranjčević 37.363 KM i dr.) i investicijsko održavanje zgrada 132.022 KM (MUP 86.970 KM, Skupština 18.378 KM i dr.)

Nabava opreme odnosi se na nabavu računarske opreme 274.324 KM (Ministarstvo znanosti, prosvjete, kulture i sporta 75.797 KM, MUP 50.368 KM, Uprava za inspekcijske poslove 25.295 KM) vozila 248.402 KM (MUP 94.046 KM, Uprava za ceste 54.990 KM, Uprava za civilnu zaštitu 34.814 KM, Zavod za hranu i veterinarstvo 34.017 KM, Uprava za inspekcijske poslove 30.535 KM), opreme za prijenos podataka i glasa 167.069 KM (MUP 144.558 KM), namještaj 64.619 KM, policijsku opremu 58.487 KM, ugrađenu opremu 46.586 i drugo.

6.1.2.7 Izdaci za otplatu dugova

Izdaci za otplatu dugova iskazani su u iznosu 366.504 KM, a odnose se na otplatu kredita Export Import Banka Koreje u iznosu od 189.125 KM za modernizaciju bolnica, IDA u iznosu 85.385 KM za unapređenje energetske efikasnosti zdravstvenih ustanova i ugovora o nabavi vozila na lizing 91.994 KM, a što je detaljnije obrazloženo u točki 6.2.4 Dugoročne obveze i razgraničenja.

6.1.3 Financijski rezultat

U Konsolidiranom Godišnjem izvješću o izvršenju proračuna za 2022. godinu iskazano je ostvarenje prihoda i primitaka u odnosu na rashode i izdatke kako slijedi:

Redni broj	Opis	Proračun za 2022. godinu	Ostvareno u 2022. godini	Ostvareno u 2021. godini	Index (4/3)
1	2	3	4	5	6
I	PRIHODI	96.195.144	96.212.221	84.239.503	100,0%
I.1.	Prihodi od poreza	82.052.629	85.261.180	74.185.042	103,9%
I.2.	Neporezni prihodi	7.876.230	5.978.803	6.337.129	75,9%
I.3.	Primljeni transferi	6.266.285	4.972.238	3.717.332	79,3%
I.4.	Drugi tekući prihodi		3.4340	0	0
II	RASHODI	93.418.334	87.963.144	75.308.206	94,2%
II.1.	Tekući rashodi	91.746.888	86.953.6124	74.337.883	947,8%
II.2.	Kapitalni transferi	1.009.446	958.390	906.752	94,9%
II.3.	Izdaci za kamate	62.000	51.142	63.571	82,5%
II.4.	Tekuća rezerva	600.000			0,0%
III	TEKUĆI SUFICIT (TEKUĆI DEFICIT) I-II	2.776.810	8.249.077	8.931.297	297,1%
IV	NETO NABAVKA STALNIH SREDST. (IV.2.-IV.1.)	5.795.447	3.271.4197	3.935.103	564,5%
IV.1.	Primici od prodaje stalnih sredstava	0	0	0	0
IV.2.	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	5.795.447	3.271.419	3.935.103	56,4%
V	UKUPAN SUFICIT (UKUPAN DEFICIT) III-IV	-3.018.637	4.977.658	4.996.194	-165,6%
VI	NETO POVEĆANJE (SMANJENJE) FINANSIJSKE IMOVINE (VI.1.-VI.2.)	0	0	0	0
VI.1.	Primici od financijske imovine	0	0	0	0
VI.2.	Izdaci za financijsku imovinu	0	0	0	0
VII	NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA) (VII.1.-VII.2.)	-470.000	-366.504	-851.503	78,0%
VII.1.	Primici od zaduživanja	0	0	0	0
VII.2.	Izdaci za otplate dugova	470.000	366.504	851.503	78,0%
VIII	UKUPAN FINANSIJSKI REZULTAT (V+VI+VII)	-3.488.637	4.611.154	4.144.691	-132,2%

Podaci iz Bilance stanja:

Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima	13.479.040	8.867.914	
--	-------------------	------------------	--

U revidiranoj godini iskazan je **tekući suficit** u iznosu od 8.249.077 KM, s obzirom na to da su prihodi ostvareni u iznosu od 96.212.221 KM, a rashodi u iznosu od 87.963.144 KM.

Ukupan suficit revidirane godine iskazan je u iznosu od 4.977.658 KM, s obzirom na to da su, pored ostvarenog tekućeg suficita, iskazani izdaci za nabavku stalnih sredstava u iznosu od 3.271.419 KM.

Ostvaren je pozitivan **financijski rezultat** u iznosu od 4.611.154 KM, s obzirom na to da je, pored ostvarenog ukupnog suficita, izvršena otplata dugoročnih obveza u iznosu 366.504 KM.

U Konsolidiranoj bilanci stanja na 31. 12. 2022. godine iskazan je ukupan višak prihoda nad rashodima u iznosu od 13.479.040 KM.

6.2 BILANCA STANJA

6.2.1 Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe

6.2.1.1 Novčana sredstva

Novčana sredstva iskazana su u iznosu od 38.782.679 KM i odnose se na devet transakcijskih računa u ukupnom iznosu od 30.146.207 KM (glavni transakcijski račun 24.778.369 KM, sredstva zaštite i spašavanja 958.820 KM, naknade za ceste 1.379.714 KM, račun za ekshumacije 4.552 KM, Escrow račun 24.356 KM, naknada za vatrogastvo 25.192 KM, naknade za okoliš 427.354 KM, vodne naknade 1.564.089 KM, naknade za poljoprivredno zemljište 983.762 KM) pet donatorskih računa u iznosu od 7.566.424 KM (potpora od FBiH 7.358.882 KM, Projekt HEPSC 1.230 KM, Projekt UNDP za nabavu laboratorijske i dijagnostičke opreme 177.343 KM, donatorski račun Županijskog tužiteljstva 17.656 KM, donatorski račun za izgradnju nogometnog igrališta Gimnazije Marko Marulić 1.313 KM), sredstva u blagajni u iznosu od 16.617 KM i sredstva prelaznog računa u iznosu 311.706 KM (sredstva prebačena sa depozitnog računa 31. 12. 2022. godine, a obzirom da nisu provedena kroz sustav raspodjele javnih prihoda nisu iskazana na transakcijskim računima toga dana).

Promet depozitnog računa u 2022. godini iskazan je u iznosu 108.203.653 KM.

Pored spomenutih sredstava, na računu za polog jamčevina otvorenom za potrebe suda su sredstva u iznosu od 923.252 KM, a iskazana su na poziciji vanbilančne evidencije.

6.2.1.2 Kratkoročna potraživanja

Kratkoročna potraživanja iskazana su u iznosu od 746.082 KM, a odnose se na ostala potraživanja (710.601 KM) i potraživanja od pravnih osoba (35.481 KM).

Ostala potraživanja se najvećim dijelom odnose na ostala potraživanja u iznosu od 498.574 KM, sumnjiva i sporna potraživanja u iznosu od 184.596 KM, potraživanja za PDV u iznosu od 21.226 KM i drugo.

Ostala potraživanja najvećim dijelom odnose se na potraživanja blokiranih depozita kod Hercegovačke banke u iznosu od 391.997 KM i potraživanja Ministarstva gospodarstva za koncesijske naknade u iznosu od 96.802 KM. Ministarstvo gospodarstva nije sa kupcima provelo usuglašavanja iskazanih potraživanja slanjem izvoda otvorenih stavki na ovjeru, kako je to predviđeno Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH.

Najznačajniji iznos sumnjivih i spornih potraživanja iskazan je na poziciji Ministarstva gospodarstva, u iznosu od 173.890 KM, a odnosi se na nenaplaćena potraživanja od koncesijskih naknada i Stručne službe Vlade 9.160 KM za nenaplaćene Narodne novine. Ministarstvo gospodarstva nije poduzelo sve zakonom predviđene mjere s ciljem naplate koncesijskih naknada, kako je to propisano člankom 46. Zakona o proračunima u FBiH.

Revizijom potraživanja utvrdili smo da Ministarstvo rada, zdravstva, socijalne skrbi i prognanih ne iskazuje potraživanja za stanove dane u zakup, a Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva ne iskazuje potraživanja za zemljište dano u zakup. Odstupanje stanja iskazanih potraživanja u odnosu na stvarna nismo u mogućnosti kvantificirati. Također, Ministarstvo gospodarstva nije sa kupcima provelo usuglašavanja iskazanih potraživanja slanjem izvoda otvorenih stavki na ovjeru, kako je to predviđeno Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, niti je poduzelo sve zakonom predviđene mjere s ciljem naplate koncesijskih naknada, kako je to propisano člankom 46. Zakona o proračunima u FBiH. Zbog svega navedenog ne možemo potvrditi da su kratkoročna potraživanja u financijskim izvješćima za 2022. godinu realno iskazana.

Potraživanja od pravnih osoba najvećim dijelom odnose se na potraživanja Zavoda za hranu i veterinarstvo (13.338 KM) i Ministarstva unutarnjih poslova (9.192 KM) za pružene usluge.

Kratkoročna razgraničenja iskazana su u iznosu 5.227 KM

Preporuka:

- *potraživanja za stanove i zemljište dano u zakup iskazivati u knjigovodstvenim evidencijama, provoditi usuglašavanje potraživanja slanjem izvoda otvorenih stavki na ovjeru, sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH, te poduzeti zakonom predviđene mjere u cilju njihove naplate, kako je to propisano Zakonom o proračunima u FBiH.*

6.2.2 Stalna sredstva

6.2.2.1 Stalna sredstva

U konsolidiranom financijskom izvješću iskazana su stalna sredstva sadašnje vrijednosti od 38.145.480 KM (nabavne vrijednosti od 66.207.014 KM, ispravka vrijednosti od 28.061.534 KM), koliko su iskazani i izvori stalnih sredstava.

Iskazana stalna sredstva odnose se na zemljište (430.700 KM), građevinske objekte (48.245.505 KM), opremu (15.048.294 KM), stalna sredstva u obliku prava (1.965.003 KM), stalna sredstva u pripremi (11.146 KM) i sredstva izvan upotrebe (506.366 KM).

Sukladno članku 18. Uredbe o računovodstvu proračuna u FBiH, članku 66. Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH i točki 25. Računovodstvenih politika za federalne proračunske korisnike i Riznicu, proračunski korisnici vrše revalorizaciju imovine, obveza i izvora sredstava. Knjigovodstveni iznos stalnih sredstava treba korigirati ako je opći indeks cijena proizvođača industrijskih proizvoda porastao za više od 10% tijekom tekuće godine, odnosno od datuma nabave sredstava ili datuma posljednjeg korigiranja vrijednosti. Revalorizacija se obavlja primjenom indeksa promjene cijene, kojeg objavljuje Federalni zavod za statistiku. Učinci revalorizacije povećavaju izvore stalnih sredstava za razliku između rezultata revalorizacije nabavne vrijednosti i rezultata revalorizacije otpisane vrijednosti.

Prema podacima Federalnog zavoda za statistiku, rast cijena industrijskih proizvoda od siječnja do prosinca 2022. godine porastao je za 17,4%, što je iziskivalo revalorizaciju. Prema Zakonu o riznici u FBiH, Ministarstvo finansija je nadležno za uspostavu i upravljanje riznicom, odnosno za uspostavu i vođenje sustava Glavne knjige Riznice i neophodnih sustava pomoćnih knjiga, te je sukladno tomu bilo obvezno svim proračunskim korisnicima dati instrukcije kako bi shodno Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH, Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH i Računovodstvenim politikama za proračunske korisnike i Riznicu izvršio obračun revalorizacije stalnih sredstava.

Uzimajući u obzir sadašnju vrijednost stalnih sredstava i izvora stalnih sredstava na 31. 12. 2022. godine, učinak revalorizacije bi bio povećanje knjigovodstvene vrijednosti stalnih sredstava u iznosu od 6.554.081 KM.

Prema izjavi odgovorne osobe Ministarstvo financija revalorizacija nije provedena iz razloga što je postojeći program za evidenciju stalnih sredstava iz 1997. godine instaliran u programu Windows 95 (zaštićen je autorskim pravima) i ne omogućava automatski obračun revalorizacije, te se ne može prebaciti na novo računalo bez ponovnog unošenja cjelokupne baze podataka.

Preporuka:

- *izvršiti revalorizaciju stalnih sredstava za 2022. godinu sukladno članku 18. Uredbe o računovodstvu proračuna u FBiH, članku 66. Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH i točkom 23. Računovodstvenih politika za proračunske korisnike i Riznicu.*

6.2.3 Kratkoročne obveze i razgraničenja

Kratkoročne obveze i razgraničenja iskazane su u iznosu od 25.303.317 KM, a odnose na kratkoročne tekuće obveze (6.231.089 KM), kratkoročni krediti i zajmovi (100 KM), obveze prema djelatnicima (5.677.683 KM), financijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama (391.014 KM) i kratkoročna razgraničenja (13.003.431 KM).

Kratkoročne tekuće obveze najvećim dijelom odnose se na obveze prema dobavljačima za isporučene robe i usluge (4.602.095 KM), korisnike transfera (1.525.308 KM) i obveze prema fizičkim osobama (103.686 KM).

Obveze prema djelatnicima većim dijelom odnose se na obveze za plaće i naknade za prosinac revidirane godine, i to obveze za plaće u iznosu od 2.772.006 KM, obveze za doprinose u iznosu od 1.972.565 KM i ostale obveze prema djelatnicima (naknade uposlenih) u iznosu od 933.112 KM.

Na poziciji **financijskih i obračunskih odnosa povezanih lica** Ministarstva financija iskazano je pražnjenje depozitnog računa 31. 12. 2022. godine na prijelazni račun, a koje nije provedeno kroz sustav raspodjele javnih prihoda.

Kratkoročna razgraničenja iskazana su u iznosu 13.003.430 KM, a odnose se na razgraničene prihode u iznosu od 12.997.056 KM, razgraničene rashode 4.401 KM i ostala razgraničenja 1.973 KM.

Na poziciji razgraničenih prihoda iskazana su primljeni transferi od Vlade FBiH 7.275.882 KM, prikupljena a nerealizirana namjenska sredstva u iznosu od 5.007.692 KM (vodne naknade 1.559.647 KM, naknade za ceste 1.046.908 KM, naknade za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća 958.970 KM, naknade za korištenje poljoprivrednog zemljišta u nepoljoprivredne svrhe 990.412 KM, naknade za okoliš 427.395 KM, naknade za vatrogasne jedinice 24.361 KM), donacija od fizičkih osoba 400.000 KM, potraživanja u iznosu od 299.906 KM, razgraničeni vlastiti prihodi u iznosu od 11.410 KM (Zavod za hranu i veterinarstvo) i sredstva Županijskog tužiteljstva 2.166 KM.

6.2.4 Dugoročne obveze i razgraničenja

Dugoročne obveze iskazane su u iznosu od 2.385.119 KM i odnose se na stanja dugoročnih kredita Export Import Banka Koreje u iznosu od 1.754.301 KM za modernizaciju bolnica, IDA u iznosu 555.005 KM za unapređenje energetske efikasnosti zdravstvenih ustanova i ugovori o lizingu Ministarstva unutarnjih poslova 255.813 KM. Za kredit Export Import Banka Koreje na kraju obračunskog razdoblja zaračunate su tečajne razlike. **Ministarstvo financija nije za četvrto tromjesečje dostavilo Federalnom ministarstvu financija informaciju o stanju unutarnjeg duga i izdanim jamstvima, sukladno Zakonu o dugu, zaduživanju i jamstvima FBiH.**

Preporuka:

- **dostavljati izvješće Federalnom ministarstvu financija o stanju unutarnjeg duga i izdanim jamstvima, kako je to predviđeno Zakonom o dugu, zaduženju i jamstvima FBiH.**

6.2.5 Popis sredstava i obveza

Odluku o vršenju popisa kod korisnika Proračuna Županije, kao i Rješenje o imenovanju Središnjeg popisnog povjerenstva Vlada je donijela 5. 12. 2022. godine. Odlukom je utvrđena obveza svih proračunskih korisnika da imenuju povjerenstva za popis, koja su dužna sačiniti zapisnike o provedenom popisu te ih, sa prijedlogom odluka, dostaviti rukovoditeljima proračunskih korisnika do 31. 1. 2023. godine. Rukovoditelji proračunskih korisnika su u obvezi do 3. 2. 2023. godine dostaviti zapisnike o provedenom popisu Središnjem popisnom povjerenstvu, a Središnje popisno povjerenstvo je u obvezi sačiniti Elaborat o provedenom popisu i sa prijedlogom odluka, dostaviti ga Vladi na usvajanje do 11. 2. 2023. godine. Pravilnikom o popisu imovine, potraživanja i obveza, kojim je reguliran način provođenja popisa, predviđeno je da tek nakon što Vlada Županije usvoji Elaborat o popisu, proračunski korisnici dostavljaju nadležnom računovodstvu odluke i naloge za knjiženje u cilju usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stanjem utvrđenim popisom.

Prema podacima iz Elaborata o izvršenom popisu stalnih sredstava i sitnog inventara, novčanih sredstava, potraživanja i obveza korisnika proračuna Županije na 31. 12. 2022. godine 44 proračunska korisnika su dostavili zapisnike o provedenom popisu Središnjem popisnom povjerenstvu, dok Osnovna škola Grahovo i Osnovna glazbena škola Tomislavgrad to nisu učinile, tako da ovi proračunski korisnici nisu postupili sukladno spomenutoj odluci Vlade i važećim zakonskim propisima. Provedenim popisom kod dijela proračunskih korisnika utvrđena je neusklađenost stvarnog i knjigovodstvenog stanja na pozicijama stanova (68.230 KM – Gimnazija Livno u čijem knjigovodstvenoj evidenciji se vodi stan, a Gimnazija ne raspolaže s dokazima o vlasništvu nad tim stanom), sredstava van upotrebe (26.935 KM), ispravke vrijednosti stalnih sredstava (22.139) i potraživanja (50.379 KM). Također, Središnje popisno povjerenstvo konstatiralo je da prilikom provođenja popisa nije izvršena procjena vjerodostojnosti iskazanih obveza i potraživanja, kao i da dio imovine nije iskazana na pozicijama kontnog plana na kojima bi trebala biti iskazana.

Vlada je 27. 2. 2023. godine donijela Odluku o usvajanju Elaborata o popisu sastavni dio kojeg su prijedlozi odluka o rashodovanju stalnih sredstava i sitnog inventara i otpisa potraživanja, dok odluka o isknjižavanju stana evidentiranog kod Gimnazije Livno nije donijeta.

S obzirom na to da nije proveden popis kod svih proračunskih korisnika, kao i da nisu donesene potrebne odluke o usklađivanju stalnih sredstava, te nije izvršena procjena vjerodostojnosti obveza i potraživanja, revizijom smo utvrdili da nije provedeno usklađivanje knjigovodstvenog stanja sa stanjem utvrđenim popisom, kako je to predviđeno Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbom o računovodstvu proračuna u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu proračuna u FBiH.

Preporuka:

- **izvršiti cjelovit popis, te donijeti potrebne odluke u cilju usklađivanja knjigovodstvenog sa stanjem utvrđenim popisom, kako je to predviđeno Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbom o računovodstvu proračuna u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu proračuna u FBiH.**

6.3 IZVJEŠĆE O NOVČANIM TIJEKOVIMA

U Izvješću o novčanim tijekovima iskazani su ukupni novčani primici u iznosu od 98.914.698 KM i ukupne novčane isplate u iznosu od 90.700.486 KM, što je rezultiralo pozitivnim novčanim tijekom u iznosu od 8.214.212 KM. Stanje gotovine na početku godine iskazano je u iznosu od 29.488.419 KM, dok je na kraju godine iznosila 37.702.631 KM.

Izvješće o novčanim tijekovima predstavlja pregled priliva i odliva gotovine i gotovinskih ekvivalenata iskazanih u izvještajnom razdoblju, a sastavlja se tako da se prihodi i rashodi prevedu na primitke i izdatke novca, a primici i izdaci iz osnova financiranja (zajmovi, učešća i sl.) se uzimaju u iznosu koji je knjižen na odgovarajućim kontima u klasi 8, ako se ne radi o nenovčanim zajmovima i učešćima.

Izvješće o novčanom tijekovima sačinjeno je sukladno odredbama Pravilnika o financijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH.

7. IZVANBILANČNA EVIDENCIJA

U vanbilančnoj evidenciji, koja iznosi 1.113.319 KM, iskazana su sredstva na računu jamčevina u iznosu od 923.252 KM, izdane garancije za dugoročne kredite jedinica lokalne samouprave u iznosu od 169.068 KM i provedena ovrha po sudskim rješenjima u iznosu od 10.999 KM.

8. JAVNE NABAVE

Proceduru odabira najpovoljnijih ponuđača za robe koje su predmet zajedničkih nabava provodi povjerenstvo koje imenuje Vlada, a ostale nabave provode proračunski korisnici sukladno svojim financijskim planovima i planovima javnih nabava, s tim da je sukladno Zakonu o izvršavanju proračuna za pokretanje procedure nabava iznad 6.000 KM procijenjene vrijednosti potrebna prethodna suglasnost Vlade.

Zajednički postupci javnih nabava

Povjerenstvo koje je Vlada Županije imenovala Rješenjem od 21. 10. 2021. godine provodilo je proceduru odabira najpovoljnijih ponuđača za zajedničke nabave goriva za motorna vozila, lož-ulje - ekstra lako, toneri i punjenja za printere, faks aparate i aparate za kopiranje, tiskalice, obrasce, djelovodnike, zapisnike i ostali tiskani materijal i uredski materijal svih proračunskih korisnika, s izuzetkom nižih potrošačkih jedinica Ministarstva znanosti, prosvjete, kulture i sporta i Ministarstva pravosuđa i uprave, sukladno Pravilniku o provedbi postupka zajedničke javne nabave i osnivanja središnjeg nabavnog tijela. Za provođenje zajedničkih nabava proračunski korisnici zaključili su sporazum, a nakon što je Vlada donijela odluku o izboru najpovoljnijeg ponuđača sa izabranim dobavljačima proračunski korisnici su zaključili pojedinačne ugovore. Planom javnih nabava vrijednost zajedničkih nabava je procijenjena u iznosu od 1.051.830 KM.²³

Tijekom revizije izvršen je uvid u dokumentaciju koja se odnosi na odabir najpovoljnijih ponuđača za sve predmete nabave koje je pokrenulo zajedničko povjerenstvo za potrebe proračunskih korisnika. U svim provedenim postupcima primijenjen je otvoreni postupak uz kriterij najniže cijene, a provedene su i e-aukcije.

Za nabavu goriva, procijenjene vrijednosti 409.500 KM, kao kriterij za odabir korisnika je utvrđena najniža cijena. Kao tehnička i profesionalna sposobnost u tenderskoj dokumentaciji definirana je obveza ponuđača da osigura isporuku goriva na području svih općina/gradova Županije. Na javni poziv pristigla je samo jedna ponuda koja je ocijenjena kao formalno zadovoljavajuća. Vlada je 11. 4. 2022. godine donijela odluku o izboru ponuđača „BTG“. **Ugovori sa dobavljačem za nabavu goriva zaključeni su u ožujku 2022. godine, a nabava goriva do tada je vršena od dobavljača izabranog kao najpovoljnijeg u svibnju 2020. godine, ali bez zaključenih ugovora s obzirom da važenje ovih ugovora isteklo.**

Za nabavu lož ulja, procijenjene vrijednosti 291.915 KM, kao kriterij za odabir korisnika je utvrđena najniža cijena. Na javni poziv pristiglo je šest ponuda. S obzirom da na zakazanoj e-aukciji nije bilo nadmetanja povjerenstvo je dalo prijedlog, a Vlada 11. 4. 2022. godine donijela odluku o izboru najpovoljnijeg ponuđača „Zabrišće“ Livno sa kojim su zaključeni u vrijednosti 172.587 KM u travnju 2022. godine. **Do zaključivanja ovog ugovora nabava lož ulja vršena je od dobavljača izabranog po proceduri 2018. godine, ali bez zaključenih ugovora s obzirom da je važenje ovih ugovora isteklo.**

Procedura odabira najpovoljnijih ponuđača za isporuku tonera, punjenja za printere, faks aparate i aparate za kopiranje, tiskalice, obrasce, djelovodnike, zapisnike, ostali tiskani materijal i uredski materijal provedena je kroz jedan otvoreni postupak sa tri lot-a. Na javni poziv za isporuku tonera, punjenja za printere, faks aparate i aparate za kopiranje pristigle su tri ponude i nakon provedene e-aukcije, na kojoj je cijena umanjena 19 puta izabran je ponuđač „Informatički centa“ d.o.o. Livno. Za nabavu tiskalice, obrazaca, djelovodnika, zapisnika i ostalog tiskanog materijal pristigle su dvije ponude, a s obzirom da na zakazanoj e-aukciji nije bilo nadmetanja izabran je ponuđač „List“ d.o.o. Livno koji je ponudio nižu cijenu. Za nabavu uredskog materijala pristigle su tri ponude, a s obzirom da na zakazanoj e-aukciji nije bilo nadmetanja ugovor je dodijeljen ponuđaču „Tiskara Periša“ d.o.o. Livno.

²³ Iznos sa uključenim PDV-om

Ugovori za isporuku tonera, punjenja za printere, faks aparate i aparate za kopiranje u vrijednosti 30.654 KM, tiskalice, obrasce, djelovodnike, zapisnike i ostali tiskani materijal u vrijednosti 145.371 KM i uredski materijal u vrijednosti 125.881 KM zaključeni su u svibnju 2022. godine, a **nabava ovih roba do zaključenja ovih ugovora vršena je od dobavljača izabranih 2018. godine, ali bez zaključenih ugovora s obzirom da je važenje ovih ugovora isteklo.**

Za zajedničke javne nabave revizijom smo utvrdili da su nabava goriva (dva mjeseca), nabave lož-ulja (tri mjeseca) i nabava uredskog materijala, tonera i punjenja za printere, faks aparate i aparate za kopiranje, te tiskalice, obrasce, djelovodnike, zapisnike i ostali tiskani materijal (četiri mjeseca) izvršene bez provedene procedure javnih nabava i važećih ugovora, što nije sukladno Zakonu o javnim nabavama i članku 23. Zakona o izvršavanju proračuna za 2022. godinu.

Javne nabave koje provode proračunski korisnici

Revidirani su postupci javnih nabava koje su provodili proračunski korisnici samostalno, i to: otvoreni postupci – izvanredno održavanje i sanacija cesta (Uprava za ceste 994.500 KM, 508.950 KM), nabava sustava radio komunikacijskih veza (Ministarstvo unutarnjih poslova 89.675 KM), konkurentski postupci - nabava uređaja za zaštitu prijenosa podataka 17.500 KM, nabava računarske opreme 20.401 KM, nabava uređaja za mjerenje buke 52.601 KM, sanacija zgrade PU Tomislavgrad 83.035 KM i izrada fasade na zgradi MUP-a 81.900 KM (Ministarstvo unutarnjih poslova), nabava elektronskih dnevnika za potrebe SŠ Kupres 10.498 KM, nabava CNC lasera za potrebe SŠ „Silvije Strahimir Kranjčević“ 32.000 KM (Ministarstvo prosvjete, znanosti kulture i sporta), nabava vozila 54.990 KM (Uprava za ceste) i obnova fasade 93.331 KM (SŠ „Tin Ujević“ Glamoč), izravni sporazumi – nabava servera 6.958 KM, nabave računarske opreme 4.958 KM (Uprava za inspekcijske poslove).

Na javni poziv za odabir najpovoljnijih ponuđača za održavanje cesta Lot 1 (R408, R409, R410) procijenjene vrijednosti 508.950 KM i Lot 2 (R415, R416, R418, R419a) procijenjene vrijednosti 994.500 KM od sedam potencijalnih ponuđača koji su preuzeli tendersku dokumentaciju ponudu dostavio „Livnopotrovi“ d.o.o. Livno, a čija ponuda je ocijenjena kao formalno ispravna. Prema tenderskoj dokumentaciji ponuđači su kao dokaz tehničke i profesionalne sposobnosti bili dužni dostaviti dokaze o uspješno obavljenom poslu u visini 500.000 KM, odnosno 950.000 KM od početka godine do dana predaje ponude, dokaz o vlasništvu ili pristupu asfaltnoj bazi maksimalne udaljenosti 70 km, odnosno 100 km od mjesta izvođenja radova i dokaz o vlasništvu naznačene građevinske mehanizacije.

Utvrdili smo da je Uprava za ceste u tenderskoj dokumentaciji, u okviru uvjeta definiranih u Tehničkim i profesionalnim sposobnosti zahtijevala mogućnost pristupa ili osiguran pristup, između ostaloga asfaltnim bazama cestovne udaljenosti do 70 km odnosno 100 km, a nije zahtjevan dokaz kojim se potvrđuje ispunjenost kriterija koji se odnosi na udaljenost asfaltne baze, što može narušiti opći princip aktivne i pravične konkurencije. Navedeno je važno imajući u vidu da je ovaj ugovorni organ u predmetnom postupku, kako 2022. godine tako i prethodnih godina, uvijek dobivao samo jednu ponudu, te bi se ugovor dodjeljivao istom ponuđaču čak i ako su ponude bile značajno iznad procijenjene vrijednosti nabave. Također, prihvaćene su ponude na iznose od 533.891 KM i 1.043.881 KM, iako su one premašivale procijenjene vrijednosti u iznosima 508.950 KM i 994.500 KM.

Uprava u ovom dijelu nije postupila sukladno odredbama Zakona o javnim nabavama s obzirom na to da je propisano da je ugovorni organ u obvezi poništiti postupak javne nabave u slučaju da su cijene svih prihvatljivih ponuda znatno veće od osiguranih sredstava za predmetnu nabavu. Također, procijenjena vrijednost ove javne nabave nije utvrđena na način da je čini procijenjena tržišna vrijednost u vrijeme objavljivanja obavijesti o javnoj nabavi.

S obzirom na navedeno, utvrdili smo da se Uprava za ceste nije pridržavala odredbi Zakona o javnim nabavama u dijelu koji se odnosi na način utvrđivanja procijenjene vrijednosti javne nabave i sačinjavanja ponude na način da osiguraju aktivnu i pravičnu konkurenciju, kao i prihvaćanja ponuda iznad procijenjene vrijednosti.

Sa izabranim dobavljačem su 17. 8. 2022. godine zaključeni okvirni sporazumi i to za Lot 1 u maksimalnom iznosu 508.950 KM, a za Lot 2 u maksimalnom iznosu 994.500 KM, koliko su iznosile i procijenjene vrijednosti za ove lotove. U revidiranim ugovorima zaključenim temeljem okvirnih sporazuma za sanacije dionica Guber – D. Rujani u vrijednosti 394.997 KM, Letka - Tomislavgrad u vrijednosti 65.581 KM, Bukovica – Roško Polje u vrijednosti 71.674 KM, Šumnjaci – Rore - Sovići u vrijednosti 109.676 KM, Tomislavgrad – Blidinje u vrijednosti 199.994 KM i Mokronoge – Rama utvrdili smo da je obračun sačinjen temeljem jediničnih cijena iz ponude izabranog dobavljača.

Na javni poziv Ministarstva unutarnjih poslova za sanaciju zgrade PU Livno procijenjene vrijednosti 91.260 KM u kojem je utvrđeni kriterij najniže cijene pristigle su tri ponude i sve su ocijenjene kao formalno zadovoljavajuće. Na održanoj e-aukciji cijena je umanjena 55 puta i ugovor je dodijeljen firmi „Kelava“ Livno. Ugovorom od 31. 5. 2022. godine definirana je cijena u vrijednosti 81.900 KM, rok dovršetka radova 70 dana od dana uvođenja u posao, plaćanje u roku 30 dana i penali uslijed neblagovremenog izvršenja posla u visini 1% ukupne ugovorene vrijednosti do maksimalnih 5%. Prema podacima iz građevinskog dnevnika izvođač je uveden u posao 6. 6. 2022. godine, a okončana situacija je ispostavljena 30. 6. 2022. godine.

Uprava za inspeksijske poslove je primjenom četiri izravna sporazuma izvršila nabavu računarske opreme u iznosu od 24.796 KM. **S obzirom na ukupnu vrijednost izvršenih nabava računarske opreme revizijom smo utvrdili da Uprava za inspeksijske poslove nije primijenila Zakonom o javnim nabavama propisani postupak nabave.**

Preporuke:

- ***nabave roba, usluga i radova vršiti od dobavljača izabranih po proceduri propisanoj Zakonom o javnim nabavama, te primjenjivati propisani postupak nabave;***
- ***Uprava za ceste treba se pridržavati odredbi Zakona o javnim nabavama u dijelu koji se odnosi na način utvrđivanja procijenjene vrijednosti javne nabave, sačinjavanje tenderske dokumentacije na način da osigura aktivnu i pravičnu konkurenciju i postupanja u slučaju kad su cijene prihvatljivih ponuda znatno više od osiguranih sredstava.***

9. OSTALI NALAZI

9.1 Sudski sporovi

Prema podacima iz Izvješća o radu Županijskog javnog pravobraniteljstva za 2022. godinu, pred nadležnim sudovima na dan bilanciranja vodi se 78 parničnih postupaka. U sporovima pokrenutim protiv Županijskih tijela uprave vrijednost tužbenih zahtjeva je 7.077.628 KM, dok je vrijednost tužbenih zahtjeva pokrenutih od županijskih tijela uprave 73.281 KM.

Najznačajniji sporovi po iznosu tužbenog zahtjeva protiv Županije su:

Tužiteljica Ana Gloginja, koja je zadobila teške tjelesne povrede uslijed ranjavanja iz pištolja od strane policijskog službenika, traži naknadu u iznosu 880.000 KM skupa sa zakonskom zateznom kamatom na ime naknade materijalne i nematerijalne štete. Spomenuti predmet je na odlučivanju kod Općinskog suda u Livnu.

Grad Livno je pokrenuo spor zbog neovlaštenog korištenja poslovne zgrade sa dvorištem u vrijednosti tužbenog zahtjeva u iznosu 368.426 KM. Presudom Općinskog suda u Livnu je uvažen tužbeni zahtjev i naložena je isplata 485.417 KM. Nakon uložene žalbe predmet je na rješavanju kod Županijskog suda u Livnu.

Tužitelj Željko Bošnjak, koji je kao djelatnik Ministarstva unutarnjih poslova obavljajući redovne poslove zadobio teške tjelesne povrede, a koje su dovele do 100%-tne invalidnosti, traži naknadu u iznosu od 250.000 KM skupa sa zakonskom zateznom kamatom na ime duševne boli, troškova liječenja, izgubljene zarade i trajne potrebe tuđe njege i pomoći. Općinski sud u Livnu je uvažio tužbeni zahtjev, te je nakon uložene žalbe predmet na rješavanju kod Županijskog suda u Livnu.

HDZ BiH je pokrenuo spor u vrijednosti 96.000 KM sa zakonskom zateznom kamatom u svezi odluke o odobravanju transfera političkim strankama za 2020. i 2021. godinu, s obzirom da transferi nisu realizirani razmjerno broju osvojenih mandata. Općinski sud u Livnu je odbio tužbeni zahtjev, a nakon uložene žalbe predmet je na rješavanju kod Županijskog suda u Livnu.

Tužbeni zahtjevi pokrenuti protiv i od strane Županije nisu iskazani u izvanbilančnoj evidenciji kao potencijalne obveze i prihodi, što nije sukladno odredbama Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH i Računovodstvenim politikama za proračunske korisnike i Riznicu.

Preporuka:

- *potencijalna potraživanja i obveze temeljem sudskih sporova evidentirati u izvanbilančnoj evidenciji sukladno odredbama Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH i Računovodstvenim politikama za proračunske korisnike i Riznicu.*

10. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠĆA

Ured predsjednika Vlade HBŽ je 20. 9. 2023. godine dostavio komentare na Nacrt izvješća o izvršenoj financijskoj reviziji za 2022. godinu Ministarstva financija, Uprave za ceste i Uprave za inspeksijske poslove. Komentare je 18. 9. 2023. godine dostavila i Uprava za pitanja branitelja i stradalnika domovinskog rata.

Obrazloženja su dana za: revalorizaciju stalnih sredstava, visinu naknada plaća, rokove izrade proračuna i uspostavljanje jedinice za unutarnju reviziju (Ministarstvo financija), javne nabave (Uprava za ceste i Uprava za inspeksijske poslove) i kapitalne transfere (Uprava za pitanja branitelja i stradalnika domovinskog rata).

Inkorporirano je u konačno Izvješće obrazloženje Ministarstva financija u kojem se navodi da je razlog nepoštovanja roka za izradu Smjernica ekonomske i fiskalne politike za razdoblje 2022 – 2024. godine činjenica da je Federalno ministarstvo financija revidirane projekcije javnih prihoda za 2021. godinu i projekcije za razdoblje 2022. – 2024. koje predstavljaju temelj za izradu spomenutih Smjernica dostavilo tek 24. 5. 2021. godine. Ovo obrazloženje nije utjecalo na izmjenu nalaza u Izvješću. Uvaženo je i inkorporirano obrazloženje u svezi visine naknada plaća, s obzirom na to da je Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti u FBiH predviđeno da visinu i način ostvarenja naknada utvrđuje Vlada Županije.

Također su uvažena obrazloženja Uprave za ceste u dijelu koji se odnosi na objavu sažetka obavijesti na engleskom jeziku i dio komentara koji se odnosi na prihvaćanje ponude čija je cijena iznad procijenjene vrijednosti.

Ostali komentari nisu prihvaćeni jer nisu prezentirane nove činjenice, niti je dostavljena relevantna dokumentacija koja bi utjecala na izmjene nalaza u Izvješću, za što dajemo sljedeća obrazloženja:

- **Ministarstvo financija je izrazilo neslaganje s temeljem za mišljenje o konsolidiranim financijskim izvješćima, te navelo da je kod većine proračunskih korisnika obveza obavljanja revalorizacije navedena u dijelu „Isticanje pitanja“. Dan je i komentar u svezi načina tumačenja odredbi propisa koji je uređuju i načina obračuna revalorizacije.**

Komentari nisu imali utjecaj na izmjenu nalaza, preporuka i temelja za mišljenje jer je sukladno Zakonu o riznici u FBiH Ministarstvo financija nadležno za uspostavu i upravljanje riznicom, kao i uspostavu i vođenje sustava Glavne knjige Riznice i pomoćnih knjiga, te je trebalo poduzeti aktivnosti na razini Županije kako bi se osiguralo da proračunski korisnici Proračuna Županije izvrše obračun revalorizacije. Zbog navedenog je u izvješćima o financijskoj reviziji proračunskih korisnika ovo pitanje istaknuto. Također, propisima koji su bili na snazi u 2022. godini definirano je da se revalorizacija vrši ako je inflacija na godišnjoj razini viša od 10% ili 10% i više, kumulativno od posljednje promjene vrijednosti sredstava, što nije učinjeno.

- U komentaru Uprave za ceste u svezi prihvaćanja ponude iznad procijenjene vrijednosti navedeno je da, iako su ponude premašivale procijenjenu vrijednost za 4,9%, sukladno Zakonu o javnim nabavama Uprava nije bila u obvezi prekinuti postupak nabave budući da nije definirano koliko odstupanje se smatra znatno većim od procijenjene vrijednosti, te da se postupak može nastaviti ako se mogu osigurati sredstva za predmetnu nabavu. Također, navedeno je da je javna nabava provedena u razdoblju nepredvidivih gospodarskih kretanja i rasta cijena, što je otežalo procjenjivanje vrijednosti radova. Ovo obrazloženje nije imalo utjecaj na izmjenu nalaza i preporuka jer procijenjena vrijednost nije utvrđena na način da je čini procijenjena tržišna vrijednost u vrijeme objavljivanja obavijesti o javnoj nabavi, a prihvaćanjem ponuda iznad procijenjene vrijednosti i zaključivanje pojedinačnih ugovora po ponuđenim cijenama će imati za posljedicu da neki od radova koji su planirani tenderskom dokumentacijom neće biti izvršeni.
- Uprava za ceste navela je da je neutemeljen nalaz koji se odnosi na definiranje minimalnih zahtjeva tenderskom dokumentacijom u pogledu tehničke i profesionalne sposobnosti, te da zahtjev za raspoloživost asfaltne baze cestovne udaljenosti do 70 km, odnosno 100 km, proizlazi iz Smjernica za projektiranje, građenje, održavanje i nadzor na putevima FBiH („Sl. novine FBiH“, br. 80/06), da je ovaj zahtjev utemeljen i neophodan s obzirom na vrstu predviđenih radova, te se nikako ne može tretirati kao uvjet koji može narušavati pravičnu i aktivnu konkurenciju. Navedeno je i da je u tenderskoj dokumentaciji zahtijevana okolišna dozvola izdana od nadležnog ministarstva ili odgovarajući ugovor/sporazum o poslovnoj suradnji (ukoliko baza nije u vlasništvu ponuditelja) s okolišnom dozvolim izdanom od nadležnog ministarstva, odnosno dokument iz kojeg se sa sigurnošću može odrediti lokacija same asfaltne baze, kao i njena udaljenost od definiranih lokacija izvođenja asfaltnih radova korištenjem jednostavnih i javno dostupnih alata za mjerenje. Uvažavajući sve navedeno, procijenjena vrijednost ove javne nabave nije utvrđena na propisani način, postupak javne nabave je podijeljen samo na dva lota, a nije dostavljen dokaz koji potvrđuje da je pri ocjeni ponuda izvršena provjera ispunjenosti uvjeta koji se odnosi na udaljenost asfaltne baze od mjesta izvođenja radova, zbog čega obrazloženje nije prihvaćeno. Također, ugovorni organ je u postupku javne nabave dužan osigurati aktivnu i pravičnu konkurenciju s ciljem najefikasnijeg korištenja javnih sredstava u svezi s predmetom nabave i njegovom svrhom.
- Uprava za inspekcijske poslove navela je da je nabava informatičke opreme izvršena primjenom izravnih sporazuma jer su sredstva za ove nabave većim dijelom naknadno odobrena u prosincu 2022. godine, te da zbog hitnosti nisu bili u mogućnosti provesti drugi postupak nabave. Komentar nismo prihvatili s obzirom na to da je Zakonom o javnim nabavama utvrđeno da ugovorni organ provodi postupak izravnog sporazuma za nabavu robe, usluga ili radova čija je procijenjena vrijednost jednaka ili manja od 6.000 KM.

Ministarstvo financija je navelo da su već poduzete aktivnosti na uspostavljanju jedinice za unutarnju reviziju s obzirom na to da je zatraženo mišljenje Centralne harmonizacijske jedinice na Pravilnik o unutarnjem ustrojstvu u ovom dijelu, te da će se u narednom razdoblju planirati sredstva u proračunu za popunu radnih mjesta.

Uprava za pitanja branitelja i stradalnika domovinskog rata je svojim komentarom prihvatila nalaze i preporuku koja se odnosi na raspodjelu kapitalnih transfera za stambeno zbrinjavanje stradalnika Domovinskog rata.

Reviziju Hercegbosanske županije obavio je revizorski tim u sastavu: Danko Buhač – voditelj tima, i Melita Kurbašić – članica tima.

Voditelj tima

Danko Buhač, s. r.

**Rukovoditeljica Sektora
za razvoj, metodologiju i upravljanje
kvalitetom**

Mia Buljubašić, s. r.

**Rukovoditeljica Sektora
za finansijsku reviziju institucija županija,
gradova i općina**

Amela Mulahalilović, s. r.

V. PRIVICI

- 1. KONSOLIDIRANA GODIŠNJA FINANCIJSKA IZVJEŠĆA**
- 2. IZJAVA RUKOVODSTVA**

Potrošačka jedinica-glava

TOMISLAVGRAD

Sjedište potrošačke jedinice

 Konsolidirani obrazac

Funkcionalni kod:

Fond:

GODIŠNJE IZVJEŠĆE O IZVRŠENJU PRORAČUNARazdoblje izvješćivanja od 01.01. do 31.12.2022. godine

- u KM -

Redni broj	Broj Konta	Pozicija	Oznaka za AOP	Planirano	Ostvareno		Odstupanje (4 - 3)	Postotak (4/3) x 100
					u tekućoj godini	u prethodnoj godini		
	1	2		3	4	5	6	7
1		PRIHODI (2 + 17 + 36)	200	96.195.144	96.212.221	84.239.503	17.077	100
2	710000	PRIHODI OD POREZA (3 + 7 + 9 + 11 + 13 + 14 + 15 + 16)	201	82.052.629	85.261.180	74.185.042	3.208.551	104
3	711000	Porezi na dobit pojedinaca i poduzeća (od 4 do 6)	202	5.072.794	5.180.493	4.054.908	107.699	102
4	711100	Porezi na dobit pojedinaca (zaostale uplate poreza)	203	7.000	15.252	8.027	8.252	218
5	711200	Porezi na dobit poduzeća	204	5.065.794	5.165.241	4.046.881	99.447	102
6	711900	Porez na dobit banaka i drugih finansijskih organizacija, društava za osiguranje i reosiguranje imovine i osoba, pravnih osoba iz oblasti elektroprivrede, pošte i telekomunikacija i pravnih osoba iz oblasti igara na sreću i ostalih poduzeća	205	0			0	
7	712000	Doprinosi za socijalnu zaštitu (7 = 8)	206	0	0	0	0	
8	712100	Doprinosi za socijalnu zaštitu	207	0	0	0	0	
9	713000	Porezi na plaću i radnu snagu (9 = 10)	208	4.000	15.266	25.342	11.266	382
10	713100	Porezi na plaću (zaostale uplate poreza)	209	4.000	15.266	25.342	11.266	382
11	714000	Porez na imovinu (11 = 12)	210	525.000	726.646	612.779	201.646	138
12	714100	Porez na imovinu	211	525.000	726.646	612.779	201.646	138
13	715000	Domaći porezi na dobra i usluge	212	16.000	33.459	5.712	17.459	209
14	716000	Porezi na dohodak	213	6.370.627	7.378.984	5.706.381	1.008.357	116
15	717000	Prihodi od neizravnih poreza	214	70.043.208	71.921.925	63.776.189	1.878.717	103
16	719000	Ostali porezi	215	21.000	4.407	3.731	-16.593	21
17	720000	NEPOREZNI PRIHODI (18 + 26 + 34 + 35)	216	7.876.230	5.978.803	6.337.129	-1.897.427	76
18	721000	Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih tečajnih razlika (od 19 do 25)	217	1.050.000	755.425	1.003.593	-294.575	72
19	721100	Prihodi od nefinancijskih javnih poduzeća i finansijskih javnih institucija	218	1.000.000	727.070	967.633	-272.930	73

20	721200	Ostali prihodi od imovine	219	50.000	28.267	35.355	-21.733	57
21	721300	Kamate i dividende primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	220		24	30	24	
22	721400	Naknade primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	221	0			0	
23	721500	Prihodi od pozitivnih tečajnih razlika	222	0			0	
24	721600	Prihodi od privatizacije	223	0		575	0	
25	721700	Prihodi na temelju premije i provizije za danu garanciju	224	0	64		64	
26	722000	Naknade, pristojbe i prihodi od pružanja javnih usluga (od 27 do 33)	225	6.161.464	4.468.714	4.790.535	-1.692.750	73
27	722100	Administrativne pristojbe	226	10.000	5.324	7.681	-4.676	53
28	722200	Sudske pristojbe	227	650.000	640.925	608.101	-9.075	99
29	722300	Komunalne naknade i pristojbe	228		60	345	60	
30	722400	Ostale proračunske naknade i pristojbe	229	2.065.000	999.849	1.614.520	-1.065.151	48
31	722500	Naknade i pristojbe po federalnim zakonima i drugim propisima	230	2.347.000	2.053.609	1.701.063	-293.391	87
32	722600	Prihodi od pružanja javnih usluga (prihodi od vlastitih djelatnosti korisnika proračuna i vlastiti prihodi)	231	959.464	595.081	595.438	-364.383	62
33	722700	Neplanirane uplate-prihodi	232	130.000	173.866	263.387	43.866	134
34	723000	Novčane kazne	233	664.766	751.230	542.294	86.464	113
36		PRIMLJENI TRANSFERI I DONACIJE (od 37 do 42)	235	6.266.285	4.972.238	3.717.332	-1.294.047	79
37	731100	Primljeni tekući transferi od inozemnih vlada i međunarodnih organizacija	236	220.000	381.224	28.424	161.224	173
38	732100	Primljeni tekući transferi od ostalih razina vlasti	237	5.597.746	4.588.914	3.688.908	-1.008.832	82
39	741100	Primljeni kapitalni transferi od inozemnih vlada	238	348.539	100		-348.439	0
40	742100	Kapitalni transferi od ostalih razina vlasti i fondova	239				0	
41	742200	Kapitalni transferi iz nevladinih izvora	240				0	
42	733100	Donacije	241	100.000	2.000		-98.000	2
43	777000	Drugi tekući prihodi	234	0	3.434	707	3.434	
		RASHODI (44 + 47 + 48 + 58 + 67 + 75 + 80)	242	93.418.334	87.963.144	75.308.206	-5.455.190	94
44	611000	Plaće i naknade troškova djelatnika (45 + 46)	243	59.528.387	58.235.098	47.650.128	-1.293.289	98
45	611100	Bruto plaće i naknade plaća	244	49.692.594	47.666.696	40.649.614	-2.025.898	96
46	611200	Naknade troškova djelatnika	245	9.835.793	10.568.402	7.000.514	732.609	107
47	612000	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	246	5.966.329	5.860.957	4.608.119	-105.372	98
48	613000	Izdatci za materijal, sitni inventar i usluge (od 49 do 57)	247	8.123.492	6.791.577	5.980.685	-1.331.915	84
49	613100	Putni troškovi	248	182.642	128.192	56.693	-54.450	70
50	613200	Izdatci za energiju	249	707.015	615.185	521.815	-91.830	87
51	613300	Izdatci za komunikaciju i komunalne usluge	250	846.890	764.246	678.684	-82.644	90
52	613400	Nabava materijala i sitnog inventara	251	960.698	780.838	588.717	-179.860	81
53	613500	Izdatci za usluge prijevoza i goriva	252	555.650	563.412	389.074	7.762	101
54	613600	Unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine	253	146.300	121.657	119.603	-24.643	83
55	613700	Izdatci za tekuće održavanje	254	1.675.400	1.453.751	1.546.238	-221.649	87

56	613800	Izdatci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa	255	339.423	273.611	172.724	-65.812	81
57	613900	Ugovorene i druge posebne usluge	256	2.709.474	2.090.685	1.907.137	-618.789	77
58	614000	Tekući transferi i drugi tekući rashodi (od 59 do 66)	257	18.128.680	16.065.980	16.098.951	-2.062.700	89
59	614100	Tekući transferi drugim razinama vlasti	258	6.640.077	6.614.663	4.206.218	-25.414	100
60	614200	Tekući transferi pojedincima	259	5.773.540	5.059.215	5.090.388	-714.325	88
61	614300	Tekući transferi neprofitnim organizacijama	260	855.000	981.248	1.110.967	126.248	115
62	614400	Subvencije javnim poduzećima	261	997.500	367.313	1.168.387	-630.187	37
63	614500	Subvencije privatnim poduzećima i poduzetnicima	262	2.500.000	2.428.897	1.426.888	-71.103	97
64	614600	Subvencije finansijskim institucijama	263				0	
65	614700	Tekući transferi u inozemstvo	264	3.000	31.174	29.801	28.174	1.039
66	614800	Drugi tekući rashodi	265	1.359.563	583.470	3.066.302	-776.093	43
67	615000	Kapitalni transferi (od 68 do 74)	266	1.009.446	958.390	906.752	-51.056	95
68	615100	Kapitalni transferi drugim razinama vlasti	267	850.000	850.000	806.792	0	100
69	615200	Kapitalni transferi pojedincima	268	135.000	108.390	99.960	-26.610	80
70	615300	Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama	269	24.446		0	-24.446	0
71	615400	Kapitalni transferi javnim poduzećima	270			0	0	
72	615500	Kapitalni transferi privatnim poduzećima i poduzetnicima	271	0		0	0	
73	615600	Kapitalni transferi finansijskim institucijama	272	0		0	0	
74	615700	Kapitalni transferi u inozemstvo	273	0		0	0	
75	616000	Izdatci za kamate (od 76 do 79)	274	62.000	51.142	63.571	-10.858	82
76	616100	Kamate na pozajmice primljene kroz Državu	275	50.000	38.642	44.672	-11.358	77
77	616200	Izdatci za inozemne kamate	276				0	
78	616300	Kamate na domaće pozajmljivanje	277	12.000	12.500	18.899	500	104
79	616500	Izdatci za kamate vezane za dug po danim garancijama	278			0	0	
80	600000	Tekuća proračunska rezerva	279	600.000				0
81		TEKUĆI SUFICIT (TEKUĆI DEFICIT) (1 - 43)	280	2.776.810	8.249.077	8.931.297	5.472.267	297
82		TRANSAKCIJE U STALNIM SREDSTVIMA	281				0	
83		PRIMITCI OD PRODAJE STALNIH SREDSTAVA (84+85+86)	282	0	0	0	0	
84	811100	Primitci od prodaje stalnih sredstava	283	0			0	
85	811200	Primitci od prodaje federalnih robnih rezervi	284	0	0	0	0	
86	811900	Ostali kapitalni primitci	285	0	0	0	0	
87	821000	IZDATCI ZA NABAVU STALNIH SREDSTAVA (od 88 do 93)	286	5.795.447	3.271.419	3.935.103	-2.524.028	56
88	821100	Nabava zemljišta, šuma i višegodišnjih zasada	287		0	0	0	
89	821200	Nabava građevina	288	155.000	14.508	0	-140.492	
90	821300	Nabava opreme	289	1.465.240	908.241	654.233	-556.999	62
91	821400	Nabava ostalih stalnih sredstava	290	10.000	26.886	306.128	16.886	269
92	821500	Nabava stalnih sredstava u obliku prava	291	367.495	45.151	32.162	-322.344	12
93	821600	Rekonstrukcija i investicijsko održavanje	292	3.797.712	2.276.633	2.942.580	-1.521.079	60
94		NETO NABAVA STALNIH SREDSTAVA (87 - 83)	293	5.795.447	3.271.419	3.935.103	-2.524.028	56

95		NETO POZAJMLJIVANJE (NETO ZADUŽIVANJE) = UKUPAN DEFICIT/SUFICIT (81 - 94)	294	-3.018.637	4.977.658	4.996.194	7.996.295	-165
96		TRANSAKCIJE U FINACIJSKOJ IMOVINI	295				0	
97		PRIMITCI OD FINACIJSKE IMOVINE (od 98 do 104)	296	0	0	0	0	
98	813100	Primljene otplate od pozajmljivanja drugim razinama vlasti	297	0	0	0	0	
99	813200	Primljene otplate od pozajmljivanja pojedincima i neprofitnim organizacijama	298	0	0	0	0	
100	813300	Primljene otplate od pozajmljivanja javnim poduzećima	299	0	0	0	0	
101	813400	Primitak sredstava na temelju učešća u dionicama javnih poduzeća	300	0	0	0	0	
102	813500	Primitak sredstava na temelju učešća u dionicama privatnih poduzeća i u zajedničkim ulaganjima	301	0	0	0	0	
103	813600	Primljene otplate od ostalih vidova domaćeg pozajmljivanja	302	0	0	0	0	
104	813700	Primljene otplate od pozajmljivanja u inozemstvo	303	0	0	0	0	
105	822000	IZDATCI ZA FINACIJSKU IMOVINU (od 106 do 112)	304	0	0	0	0	
106	822100	Pozajmljivanje drugim razinama vlasti	305	0	0	0	0	
107	822200	Pozajmljivanje pojedincima, neprofitnim organizacijama i privatnim poduzećima	306	0	0	0	0	
108	822300	Pozajmljivanje javnim poduzećima	307	0	0	0	0	
109	822400	Izdaci za kupovinu dionica javnih poduzeća	308	0	0	0	0	
110	822500	Izdaci za kupovinu dionica privatnih poduzeća i učešće u zajedničkim ulaganjima	309	0	0	0	0	
111	822600	Ostala domaća pozajmljivanja	310	0	0	0	0	
112	822700	Pozajmljivanje u inozemstvo	311	0	0	0	0	
113		NETO POVEĆANJE (SMANJENJE) FINACIJSKE IMOVINE (97 - 105)	312	0	0	0	0	
114		TRANSAKCIJE U FINACIJSKIM OBVEZAMA	313				0	
115		PRIMITCI OD ZADUŽIVANJA (116 + 120)	314	0	0	0	0	
116	815000	Primitci od dugoročnog zaduživanja (117 + 118 + 119)	315	0	0	0	0	
117	815100	Zajmovi primljeni kroz Državu	316	0	0	0	0	
118	815200	Primitci od inozemnog zaduživanja	317	0	0	0	0	
119	815300	Primitci od domaćeg zaduživanja	318	0	0	0	0	
120	814000	Primitci od kratkoročnog zaduživanja (121 + 122 + 123)	319	0	0	0	0	
121	814100	Zajmovi primljeni kroz Državu	320		0	0	0	
122	814200	Primitci od inozemnog zaduživanja	321	0	0	0	0	
123	814300	Primitci od domaćeg zaduživanja	322	0			0	
124	823000	IZDATCI ZA OTPLATE DUGOVA (od 125 do 130)	323	470.000	366.504	851.503	-103.496	78
125	823100	Otplate dugova primljenih kroz Državu	324	0	0	0	0	
126	823200	Vanjske otplate	325	0	0	0	0	
127	823300	Otplata domaćeg zaduživanja	326	470.000	366.504	851.503	-103.496	78
128	823400	Otplata unutarnjeg duga	327		0	0	0	#DIV/0!

129	823500	Otplata duga po danim garancijama	328	0	0	0	0	
130	823600	Otkup duga	329	0	0	0	0	
131		NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA) (115 - 124)	330	-470.000	-366.504	-851.503	103.496	78
132		UKUPAN FINANCIJSKI REZULTAT (95 + 113 + 131)	331	-3.488.637	4.611.154	4.144.691	8.099.791	-132
133		SINTETIČKA KLASIFIKACIJA FUNKCIJA VLADE (COFOG) (134 + 143 + 149 + 156 + 166 + 173 + 180 + 187 + 194 + 203)	332	99.683.781	91.601.068	80.094.811	-8.082.713	92
134	01	Opće javne usluge (od 137 do 142)	333	9.766.139	8.652.445	9.468.913	-1.113.694	89
135	011	Izvršni i zakonodavni organi, finansijski i fiskalni poslovi, vanjski poslovi	334	6.795.027	6.450.757	7.404.661	-344.270	95
136	012	Strana ekonomska pomoć	335	23.000	1.174	29.800	-21.826	5
137	013	Opće usluge	336	1.428.063	1.303.701	1.180.818	-124.362	91
138	014	Osnovno istraživanje	337				0	
139	015	liR Opće javne usluge	338				0	
140	016	Opće javne usluge n. k.	339	358.049	345.671	290.966	-12.378	97
141	017	Transakcije vezane za javni dug	340	62.000	51.142	62.668	-10.858	82
142	018	Transferi općeg karaktera između različitih razina vlasti	341	1.100.000	500.000	500.000	-600.000	45
143	02	Obrana (od 144 do 148)	342	0			0	
144	021	Vojna obrana	343	0			0	
145	022	Civilna obrana	344	0			0	
146	023	Inozemna vojna pomoć	345	0			0	
147	024	liR Obrana	346	0			0	
148	025	Obrana n. k.	347	0			0	
149	03	Javni red i sigurnost (od 150 do 165)	348	27.910.405	26.842.609	22.613.104	-1.067.796	96
150	031	Policijske usluge	349				0	
151	032	Usluge protupožarne zaštite	350	680.228	573.744	334.498	-106.484	84
152	033	Sudovi	351	6.109.776	5.526.329	4.820.973	-583.447	90
153	034	Zatvori	352				0	
154	035	liR Javni red i sigurnost	353				0	
155	036	Javni red i sigurnost n. k.	354	21.120.401	20.742.536	17.457.633	-377.865	98
156	04	Ekonomski poslovi (od 157 do 165)	355	13.458.191	10.248.486	10.673.491	-3.209.705	76
157	041	Opći ekonomski, komercijalni i poslovi po pitanju rada	356	1.986.995	1.090.482	1.223.751	-896.513	55
158	042	Poljoprivreda, šumarstvo, lov i ribolov	357	5.942.519	5.388.455	3.895.515	-554.064	91
159	043	Gorivo i energija	358				0	
160	044	Rudarstvo, proizvodnja i izgradnja	359	4.391.177	3.237.432	4.061.016	-1.153.745	74
161	045	Transport	360				0	
162	046	Komunikacije	361	72.500	72.500	72.500	0	100
163	047	Ostale industrije	362	1.045.000	459.617	1.420.709	-585.383	44
164	048	liE Ekonomski poslovi	363				0	
165	049	Ekonomski poslovi n. k.	364	20.000			-20.000	

166	05	Zaštita okoliša (167 + 172)	365	1.183.804	821.506	371.404	-362.298	69
167	051	Upravljanje otpadom	366	0	0	0	0	
168	052	Upravljanje otpadnim vodama	367	0	0	0	0	
169	053	Smanjenje zagađenosti	368	700.000	479.735	92.183	-220.265	69
170	054	Zaštita raznovrsnosti flore i faune i zaštita krajolika	369	0	0	0	0	
171	055	liR Zaštita okoliša	370	0	0	0	0	
172	056	Zaštita okoliša n. k.	371	483.804	341.771	279.221	-142.033	71
173	06	Stambeni i zajednički poslovi (od 174 do 179)	372	700.000	700.000	776.792	0	100
174	061	Stambeni razvoj	373	0	0	0	0	
175	062	Razvoj zajednice	374	0	0	0	0	
176	063	Vodosnabdijevanje	375	700.000	700.000	776.792	0	100
177	064	Ulična rasvjeta	376	0	0	0	0	
178	065	liR Stambeni i zajednički poslovi	377	0	0	0	0	
179	066	Stambeni i zajednički poslovi n. k.	378	0	0	0	0	
180	07	Zdravstvo (od 181 do 186)	379	3.148.077	3.260.086	1.973.879	112.009	104
181	071	Medicinski proizvodi, uređaji i oprema	380	0	0	0	0	
182	072	Izvanbolničke usluge	381	0	0	0	0	
183	073	Bolničke usluge	382	3.148.077	3.260.086	1.973.879	112.009	104
184	074	Usluge zdravstvene zaštite	383	0	0	0	0	
185	075	liR Zdravstvo	384	0	0	0	0	
186	076	Zdravstvo n. k.	385	0	0	0	0	
187	08	Rekreacija, kultura i religija (od 188 do 193)	386	741.000	850.000	746.000	109.000	115
188	081	Usluge sporta i rekreacije	387	255.000	309.000	277.000	54.000	121
189	082	Usluge kulture	388	386.000	441.000	327.000	55.000	114
190	083	Usluge emitiranja i nakladništva	389	0	0	0	0	
191	084	Religijske i druge zajedničke usluge	390	100.000	100.000	142.000	0	100
192	085	liR Rekreacija, kultura i religija	391	0	0	0	0	
193	086	Rekreacija, kultura i religija n. k.	392	0	0	0	0	
194	09	Obrazovanje (od 195 do 202)	393	33.787.206	32.449.211	26.971.291	-1.337.995	96
195	091	Predškolsko i osnovno obrazovanje	394	20.345.511	20.351.333	16.865.029	5.822	100
196	092	Srednje obrazovanje	395	10.714.420	9.650.934	8.387.216	-1.063.486	90
197	093	Obrazovanje poslije srednje škole koje nije visoko obrazovanje	396	0	0	0	0	
198	094	Visoko obrazovanje	397	650.000	1.089.420	611.983	439.420	168
199	095	Obrazovanje koje nije definirano razinom	398	0	0	0	0	
200	096	Pomoćne usluge u obrazovanju	399	400.000	400.000	400.000	0	100
201	097	liR Obrazovanje	400	440.000	0	0	-440.000	0
202	098	Obrazovanje n. k.	401	1.237.275	957.524	707.063	-279.751	77
203	10	Socijalna zaštita (od 204 do 212)	402	8.988.959	7.776.725	6.499.937	-1.212.234	87
204	101	Bolest i hendikepiranost	403	0	0	0	0	
205	102	Starost	404	0	0	0	0	
206	103	Nasljednici	405	5.040	1.680	14.620	-3.360	33
207	104	Obitelj i djeca	406	3.700.000	3.420.229	3.442.128	-279.771	92
208	105	Nezaposlenost	407	0	0	0	0	#DIV/0!
209	106	Stanovanje	408	135.000	108.390	99.960	-26.610	80
210	107	Socijalno isključenje n. k.	409	2.090.000	1.748.783	1.760.959	-341.217	84
211	108	liR Socijalna zaštita	410	0	0	0	0	
212	109	Socijalna zaštita n. k.	411	3.058.919	2.497.643	1.182.270	-561.276	82

U Tomislavgradu,

Dana 09.03.2023. god.

Certificirani računovođa Janković Josip

Broj dozvole: 6145/5

M.P.

Draško Dalić
Rukovoditelj

Funkcionalni kod

01

Fond

 Pojedinačni obrasci:

 Konsolidirani obrasci:
Tomislavgrad

Sjedište potrošačke jedinice

BILANCA STANJA

na dan 31.12.2022. godine

- u KM -

R.b.	Broj konta	Pozicija	Oznaka za AOP	U obračunskom razdoblju tekuće godine	U istom obračunskom razdoblju prethodne godine	Postotak (4/5) × 100
1	1	2	3	4	5	6
1		I AKTIVA				
2	100000+ 200000	A. Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe (3 do 10)	001	38.782.679	30.303.054	127,98
3	110000	Novčana sredstva i plemeniti metali	002	38.031.370	29.488.419	128,97
4	120000	Vrijednosni papiri	003			
5	130000	Kratkoročna potraživanja	004	746.082	801.044	93,14
6	140000	Kratkoročni plasmani	005			
7	160000	Financijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	006		11.311	
8	210000	Zalihe materijala i robe	007			
9	220000	Zalihe sitnog inventara	008			
10	190000	Kratkoročna razgraničenja	009	5.227	2.280	229,25
11	000000	B. Stalna sredstva (14+17+20+21)	010	38.145.480	39.101.929	97,55
12	011000	Stalna sredstva	011	66.207.014	64.987.764	101,88
13	011900	Ispravak vrijednosti stalnih sredstava	012	28.061.534	25.885.835	108,40
14	011-0119	Neotpisana vrijednost stalnih sredstava (12-13)	013	38.145.480	39.101.929	97,55
15	020000	Dugoročni plasmani	014			
16	029000	Ispravak vrijednosti dugoročnih plasmana	015			
17	020-029	Neotpisana vrijednost dugoročnih plasmana (15-16)	016			
18	031000	Vrijednosni papiri	017			
19	031900	Ispravak vrijednosti vrijednosnih papira	018			
20	031-0319	Neotpisana vrijednost vrijednosnih papira (18-19)	019			
21	09	Dugoročna razgraničenja	020			
22		UKUPNA AKTIVA (2+11) = 41	021	76.928.159	69.404.983	110,84

* 1 0 2 8 1 2 5 4 4 4 2 1 1 2 *

Kontrolni broj: 10281254442112

str. 1 od 2

R.b.	Broj konta	Pozicija	Oznaka za AOP	U obračunskom razdoblju tekuće godine	U istom obračunskom razdoblju prethodne godine	Postotak (4/5) × 100
	1	2	3	4	5	6
23		II PASIVA				
24	300000	A. Kratkoročne obveze i razgraničenja (25 do 30)	022	25.303.317	21.434.461	118,05
25	310000	Kratkoročne tekuće obveze	023	6.231.089	6.848.847	90,98
26	320000	Obveze po osnovi vrijednosnih papira	024			
27	330000	Kratkoročni krediti i zajmovi	025	100	21.795	0,46
28	340000	Obveze prema zaposlenicima	026	5.677.683	4.482.460	126,66
29	360000	Financijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	027	391.014	324.816	120,38
30	390000	Kratkoročna razgraničenja	028	13.003.431	9.756.543	133,28
31	400000	B. Dugoročne obveze i razgraničenja (32+33+34)	029	2.385.119	2.806.020	85,00
32	410000	Dugoročni krediti i zajmovi	030	2.384.797	2.805.342	85,01
33	420000	Ostale dugoročne obveze	031	322	678	47,49
34	490000	Dugoročna razgraničenja	032			
35	500000	C. Izvori stalnih sredstava (36+37+38+39-40)	033	49.239.723	45.164.502	109,02
36	510000	Izvori stalnih sredstava	034	35.760.683	36.296.588	98,52
37	520000	Ostali izvori sredstava	035			
38	530000	Izvori sredstava rezervi	036			
39	590000	Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima	037	13.479.040	8.867.914	152,00
40	590000	Neraspoređeni višak rashoda nad prihodima	038			
41		UKUPNA PASIVA (24+31+35) = 22	039	76.928.159	69.404.983	110,84

Tomislavgrad, 27.02.2023.

Mjesto i datum

JANKOVIĆ (BRANKO) JOSIP

Certificirani računovođa

DRAŠKO DALIĆ

Rukovodilac

CR-6145/5

Broj licencije

M.P.

063/315-611

Kontakt

Kontrolni broj: 10281254442112

str. 2 od 2

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE

MINISTARSTVO FINACIJA
Nadležno ministarstvo

MINISTARSTVO FINACIJA HBŽ Tomislavgrad
Potrošačka jedinica - glava

Tomislavgrad
Sjedište potrošačke jedinice

4281097760008 *
Identifikacijski broj
84.11
Šifra po kvalifikacijskoj djelatnosti
13010001
Organizacijski broj
68
Operativni broj
0112
Funkcionalni kod
01
Fond
Pojedinačni obrasci:
Konsolidirani obrasci:

*151875164348

IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA

Razdoblje izvještavanja od 1.1.2022. do 31.12.2022. godine

- u KM -

Redni broj	Broj konta	POZICIJA	Oznaka za AOP	Iznos
1	2	3	4	5
		I NOVČANI PRIMICI		
1		Prihodi (od 2 do 6)	450	98.914.698
2	710000	Prihodi od poreza	451	85.261.180
3	720000	Neporezni prihodi	452	5.975.370
4	730000	Tekući transferi (transferi i donacije)	453	7.678.048
5	740000	Kapitalni transferi	454	100
6	770000	Prihodi po osnovi zaostalih obveza	455	
7		Kapitalni primici i transferi (redni broj 8)	456	
8	811000	Kapitalni primici od prodaje stalnih sredstava	457	
9		Financiranje (10+11+12)	458	
10	813000	Primici od finansijske imovine	459	
11	814000	Primici od dugoročnog zaduživanja	460	
12	815000	Primici od kratkoročnog zaduživanja	461	
13		UKUPNI NOVČANI PRIMICI (1+7+9)	462	98.914.698
		II NOVČANE ISPLATE		
15		Rashodi (od 16 do 21)	463	87.254.451
16	611000	Plaće i naknade troškova zaposlenih	464	56.859.938
17	612000	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	465	5.657.585
18	613000	Izdaci za materijal, sitni inventar i usluge	466	7.417.781
19	614000	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	467	16.299.597
20	615000	Kapitalni transferi	468	968.408
21	616000	Izdaci za kamate	469	51.142
22		Kapitalni izdaci (redni broj 23)	470	
23	821000	Izdaci za nabavu stalnih sredstava	471	3.079.531
24		Financiranje (25+26)	472	
25	822000	Izdaci za finansijsku imovinu	473	
26	823000	Izdaci za otplate dugova	474	366.504
27		UKUPNE NOVČANE ISPLATE (15+22+24)	475	90.700.486
28		NETO NOVČANI PRIMICI/ISPLATE (13 minus 27) ili (27 minus 13)	476	8.214.212
29		SALDO GOTOVINE NA POČETKU GODINE	477	29.488.419
30		SALDO GOTOVINE NA KRAJU GODINE (28+29)	478	37.702.631

Tomislavgrad, 27.02.2023.
Mjesto i datum

JANKOVIĆ (BRANKO) JOSIP
Certificirani računovođa

DRAŠKO DALIĆ
Rukovodilac

CR-6145/5
Broj licencije

M.P.

063/315-611
Kontakt

Kontrolni broj: 151875164348

str. 1 od 1

Bosna i Hercegovina
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
HERCEGBOSANSKA ŽUPANIJA
MINISTARSTVO FINACIJA
TOMISLAVGRAD

Broj: 03- 02-11- 486.6 /22
Tomislavgrad, 24. srpanj 2023.godine

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBiH

IZJAVA RUKOVODSTVA

Ova izjava (u skladu sa zahtjevima ISSAI-ja 2580) daje se u vezi s vašom finansijskom revizijom Hercegbosanske županije za 2023.godinu, u svrhu izražavanja mišljenja o tome da li finansijski izvještaji daju istinit i objektivan prikaz, po svim materijalno značajnim aspektima, u skladu s posebnim propisima Federacije BiH za proračunske korisnike o računovodstvu i finansijskom izvještavanju u javnom sektoru.

Izjava se daje i u svrhu potvrđivanja da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, prikazane u finansijskim izvještajima Hercegbosanske županije, u svim značajnim aspektima usklađene s nadležnom zakonskom i drugom pravnom regulativom.

Potvrđujemo sljedeće (po našem najboljem znanju i uvjerenju, nakon ispitivanja koje smo smatrali neophodnim kako bismo se odgovarajuće informirali):

Financijski izvještaji

- Ispunili smo svoju odgovornost za pripremu finansijskih izvještaja u skladu s posebnim propisima Federacije BiH o računovodstvu i finansijskom izvještavanju u javnom sektoru.
- Značajne pretpostavke koje smo koristili u izradi računovodstvenih procjena, uključujući i one mjerene po fer vrijednosti, razumne su i osnovane.
- Odnosi i transakcije između povezanih strana adekvatno su računovodstveno obuhvaćene i objavljene u skladu s posebnim propisima Federacije BiH o računovodstvu i finansijskom izvještavanju.
- Pravilno smo procijenili, evidentirali i objavili sve gubitke po osnovu nenaplativih potraživanja, preuzetih obaveza i obezvređivanja imovine.
- Poduzeli smo neophodne aktivnosti da spriječimo prevare i zloupotrebe javnih sredstava za slučajeve koji su nam bili poznati.
- Nije bilo neusklađenosti sa zahtjevima nadležne zakonske i druge pravne regulative, koje bi, u slučaju nepoštovanja, mogle imati materijalno značajne efekte na finansijske izvještaje.
- Nabavke roba, usluga i radova proveli smo u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama u BiH, rukovodeći se principima racionalnog trošenja javnih sredstava i obezbjeđivanja najboljeg kvaliteta nabavljenih roba, usluga i radova.

- Postupli smo u skladu sa svim aspektima odredbi ugovora (koje smo zaključili tokom godine ili u ranijem periodu), a koje bi, u slučaju nepridržavanja, mogle imati značajne efekte na finansijske izvještaje.
- Sve transakcije su evidentirane u računovodstvenim evidencijama i prezentirane u finansijskim izvještajima.

Omogućili smo vam:

- Pristup svim poslovnim knjigama, evidencijama i dokumentaciji, za koje smatramo da su relevantne za pripremu finansijskih izvještaja;
- Pristup svim informacijama o sudskim sporovima u toku, pokrenutim protiv Hercegbosanske županije i koje je pokrenula Hercegbosanska županija i procjenu ishoda tih sporova;
- Pristup dokumentaciji vezanoj za sudska poravnjenja i isplate po tim osnovama;
- Dodatne informacije koje ste zahtijevali od nas za potrebe revizije;
- Neograničen pristup osobama u Hercegbosanskoj županiji za koje ste utvrdili da je neophodno da daju revizorske dokaze.

Pružene informacije

- Otkrili smo vam sve poznate slučajeve neusklađenosti sa zakonskom i drugom pravnom regulativom ili sumnjama da one postoje.
- Otkrili smo vam identitet povezanih stranaka subjekta i sve odnose i transakcije koje su nam poznate.
- Dali smo sve informacije u vezi s prevarom ili sumnjom da ona postoji, za koje imamo saznanja i koje mogu utjecati na subjekt, a uključuju:
 - rukovodstvo;
 - zaposlene koji imaju značajnu ulogu u internoj kontroli ili
 - ostale, gdje prevara može imati značaj na učinak na finansijske izvještaje.

S poštovanjem,

Dostavljeno:

-Naslovu

-a/a

